8 MART 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

BİZİM KADINLARIMIZ
BUGÜN 8. SAYFADA

ESRAR KAÇAKÇILIĞI DA YAPIYORLAR, SOYGUN DA...

Biri kaçakçı diğeri de hırsız iki faşist şebeke ortaya çıkarıldı

● Ankara Emniyet Müdürlüğü MHP yanlılarının başı çektiği silah kaçakçılığı yapan bir şebekeyi kanıtları ile birlikte yakaladı

● İzmit'te bir süre önce yakalanan 5 hırsızın genellikle subay evlerini soydukları belirlendi

HABER MERKEZİ
Politik amaçları için her şeyi mübah sayan faşist güçlerin esrar kaçakçılığı ve kadın "kullanma" gibi faaliyetleri yanında silah kaçakçılığı ve hırsızlık da yaptıkları, geçtiğimiz günlerde biri Ankara diğeri de İzmit Emniyet Müdürlüklerince ortaya çıkarılan iki faşist şebeke ile bir kez daha kanıtlandığı bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, Ankara Emniyet Müdürlüğü Çorum, Samsun ve Ankara illerinde faaliyet sürdüren MHP yanlılarının başını çektiği silah kaçakçılığı yapan bir şebekeyi ortaya çıkarırken İzmit'te bir süre önce hırsızlık yaptıkları kanatlanan 5 faşistin de genellikle subay evlerini soydukları belirlendi.

SİLAH KAÇAKÇILIĞI YAPAN FAŞİST ŞEBEKE

Ankara Emniyet Müdürlüğü Mali Şube ekipleri, Çorum, Samsun ve Ankara'da bir MHP yanlısının başkanlık ettiği kaçakçılık şebekesini ortaya çıkardılar. Yapılan operasyonlarda 4 kişi 29 tabanca ve 52 adet şarjörle yakalandı.

Edinilen bilgiye göre, kaçakçılarla ilişki kuran dedektifler Çorum Sun-

(Devamı 7. Sayfada)

ABDÜLHAMİT'İN JURNAL DÖNEMİ HORTLADI

İstanbul Valiliği 'Muhbir ağı' örüyor

İstanbul Valisi Necdet Ayaz.

● Bir büyük partinin il yöneticileri, "yayınlanan genelge yakın gelecekte başlatılacak, kamu kuruluşlarındaki yoğun bir işçi ve memur kıyımının başlangıcıdır" dediler.

HABERİ 7. SAYFADA

● TBMM'deki vergi tasarılarının gelir ve kurumlar vergileri ile ilgili bölümlerinin anlamı: ●

'Az kazanandan çok, çok kazanandan az vergi alınacak'

● Uzmanlar, hükümetin emekçilere tanıdığını iddia ettiği gelir vergisi yükündeki hafiflemelerin kesinlikle söz konusu olmadığını, aksine gerek gelir, gerekse kurumlar vergisinde öngörülen değişiklikler ile büyük sermaye sahiplerinin vergilerinin önemli ölçüde azaltıldığını bildirdiler.

● Vergi kaçakçılığından doğacak açığın para basılarak kapatılacağı, bunun da emekçilere yeni yükler getireceği belirtildi.

● Vergi tasarısında toprak ağaları götürü usulde vergilendirilmesi sonucu 1,5 milyon liralık gelire karşılık ancak 25 bin lira vergi ödeyecek.

HABER MERKEZİ
Demirel Hükümeti tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan ve önceki gün Bütçe Plan Komisyonunda görüşülmeye başlanan vergi tasarılarının özellikle "Gelir" ve "Kurumlar" vergilerine ilişkin öngördüğü düzenlemelerin "az kazanandan çok, çok kazanandan az" vergi ilkesini temel aldığı öne sürüldü.

Maliye uzmanları hükümetin emekçilere Gelir Vergisi tasarısı ile tanıdığını iddia ettiği genelde vergi yükü hafiflemesinin kesinlikle söz konusu olmadığını, tersine gerek Gelir, ge-

(Devamı 7. Sayfada)

"Silahsızlanma için eğitimde kitle iletişimi" konulu sempozyum düzenlendi

HABER MERKEZİ
UNESCO Milli Komisyonu ile BM Türk Derneği ve Türkiye Barış Derneği'nin ortak girişimi ile İstanbul Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Salonunda "Silahsızlanma için eğitimde kitle iletişimi" konulu bir sempozyum düzenledi.

Bugün başlayacak ve iki gün sürecek olan sempozyumda, Dünya Barış konseyi, Dünya Bilim

(Devamı 7. Sayfada)

13 büyük bankanın 14 ilde topladıkları mevduat 328.8 milyar liraya ulaştı

ANKARA (ANKA)
13 büyük banka tarafından iş hacminin yoğun olduğu 14 ilde topladıkları mevduat, özellikle Şubat ayının ikinci haftasında önemli bir yükselme göstererek, 15 Şubat tarihinde 328.8 milyar liraya ulaştı. Büyük banka mevduatında Şubat ayının ilk yarısında sağlanan birikim, 17,5 milyar lira olarak belirlenirken, 1980 yılının başından bu yana da yüzde 6,7 oranında bir genişleme sağlandığı görüldü.

(Devamı 7. Sayfada)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı

Gölhan, özel sektör temsilcilerine "Buyrun top sizde" dedi

İZMİR (THA)
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı Mehmet Gölhan, Hükümetin "tedbirler paketi" 'nin liberal ekonomiye geçiş mahiyetinde olduğunu açıkladı, özel sektör temsilcilerine, "Bugüne ka-

(Devamı 7. Sayfada)

Avrupa'da fiyatların en hızlı yükseldiği ülke Türkiye

ANKARA (THA)
Avrupa ülkeleri arasında en hızlı fiyat artışının Türkiye'de olduğu anlaşıldı. Türkiye'de geçen yıl toptan eşya fiyatlarındaki artış hızı yüzde 75 olarak saptandı. Perakende fiyatlarda

(Devamı 7. Sayfada)

BUGÜN DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

DEMOKRAT'A GÖRE YILIN KADINI

Faşizme karşı direnirken şehit düşen 50 yaşındaki Zilfi Sağanak

Zilfi Sağanak. 50 yaşında öldürüldü.

Dünya kadınlarının emperyalizme, faşizme, şövenizme, baskıya, zulme, sömürüye ve eşitsizliğe karşı verdikleri mücadeleyi simgeleyen bir gün olan ve tüm dünyada kutlanan "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü"nde gazetemiz, geride bıraktığımız Şubat ayı içinde Ankara Türközü semtinin Umut Mahallesi'nde faşistlere karşı direnirken şehit düşen 50 yaşındaki Zilfi Sağanak'ı yılın kadını seçti.

Zilfi Sağanak kimdir ve nasıl öldürüldü? Gazetemizin 11 Şubat 1980 tarihli sayısında yer alan Zilfi Sağanak'ın öldürülme haberi, bu sorunun yanıtını içermektedir: "Türközü Kurudere Mahallesi bir grup faşist tarafından basılmak istendi. Halkın karşı koyması sonucu, faşistler geri püskürtüldü. Baskın girişiminden sonra mahalleye gelen güvenlik kuvvetlerinin halkın üzerine ateş açtığı öne sürüldü. Açılan ateş sırasında halktan elli yaşlarındaki Zilfi Sağanak ve Fatma Karabaş isimindeki kadınlar aldıkları kurşun yaraları ile ağır yaralandılar ve Hacettepe Hastanesinde ameliyata alındılar. Başından ağır yaralanan Zilfi Sağanak'ın ameliyat edilirken öldüğü bildirildi"

Zilfi Sağanak'ı saygıyla anmak, demokratlığın bir gereğidir.

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ NEDİR?

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Kadınların baskısız ve sömürüsüz bir dünyaya olan özlemlerini daha güçlü dile getirdikleri gün.

Bundan 123 yıl önce yine bir 8 Mart günü Amerika'da tekstil iş kolunda çalışan kadın işçiler, "eşit işe eşit ücret" ödenmesi, iş gününün 10 saatte indirilmesi için New-York'ta gösteriler düzenlediler, grevlere gittiler. Tekstil işçisi kadınlar bu eylemlerinde yoğun baskılarla karşılaştılar ama mücadeleden yılmadılar.

(Devamı 7. Sayfada)

Demokrat Kadınlar Derneği Başkanı Saynur Çetiner

'Aldatmaca yıllarla avutulmak isteniyoruz'

● Türk Kadınlar Birliği Genel Başkanı Günseli Özkaya: 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü, kadın haklarının kullanılması ve yaygınlaştırılması yolunda geniş ölçüde propaganda yapıldığı özel bir gündür.

İSTANBUL (THA)
8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü nedeniyle çeşitli kişi ve kuruluşlar günün anlamını vurgulayan açıklamalar yaptılar.

DEMOKRAT KADINLAR DERNEĞİ

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle Demokrat Kadınlar Derneği Genel Başkanı Saymur Çetiner basına yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Zor ve mücadele dolu günler yaşıyoruz. Zamlar, sürgünler, kıyımlar yeni baskı yasaları ile demokratik mevzilerimize yapılan saldırılar, ağır hayat koşullarından en fazla etkilenen biz emekçi kadınlar, hakim sınıfların daha fazla kar amacıyla sürdürdükleri bu politikaya nefretimizi 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nde bir kez daha güçlü bir şekilde haykırıyoruz ve diyoruz ki:

Aldatmaca yıllarla avutulmak istemiyoruz. 8 Mart Uluslararası Ka-

(Devamı 7. Sayfada)

MEMLEKETİMİZDEN KADIN MANZARALARI

Grevdeki kadınlar. Yaşlı. Genç. Çocuk, bacı ana ve hatta torun sahibi nine. Gözcü giysileri içinde. Nöbette.

Bir gazino. Gazinodaki kadınlar yorucu bir uğraş içinde. Şarkı dinliyor, içki içiyor, yemek yiyor ve şarkıcılarla söyleşide bulunuyorlar.

Faşistler askerlere ateş açtı bir kişi öldü

● Zile'de faşistlerin saldırısından sonra konan sokağa çıkma yasağı uzatıldı.

HABERİ 5. SAYFADA

Maden işçileri Aşkale'de öldürülen işçi için bir gün ocağa girmediler

HABER MERKEZİ
Yeni Çeltek Linyit İşletmeleri ile Turhal Antimun'da çalışan maden işçileri Aşkale'de faşistler tarafından katledilen maden işçisi Ali Taş'ın öldürülmesini ve yine Aşkale işyerinde 20 işçinin iş akitlerinin

(Devamı 7. Sayfada)

Gima'nın önünde toplanan halk panzerlerle dağıtıldı

ANKARA (DEMOKRAT)
Gima'nın önünde sabahın erken saatlerinde oluşan kalabalık ve uzun kuyruklar panzerlerle dağıtıldı. Bu arada bazı vatandaşların coplandığı görüldü. Emniyet kuvvetleri Gima'ya giriş

(Devamı 7. Sayfada)

Yasalara göre

Cumhurbaşkanlığı seçimi için siyasi partiler aday gösterebilecekler

● Bir yetkili, "Partiler Cumhurbaşkanlığı için aday belirleyebilirler, bağlayıcı grup kararı alabilirler. Ancak bunların olabilmesi için parlamenterlerin grup yöneticileri üzerinde baskı kurmaları gerekir" dedi.

ANKARA (DEMOKRAT)
Siyasi partilerin Cumhurbaşkanlığı için aday gösteremeyecekleri ve bu konuda bağlayıcı grup kararı alamayacakları yolundaki görüşün doğru olmadığı ve siyasi partilerin Cumhurbaşkanlığı için aday gösterebilecekleri öğrenildi.

Kendisi ile konuştuğumuz bir hukukçu bu konuda şimdiye kadarki

(Devamı 7. Sayfada)

Antalya halkı, uzunluğu 25 metreyi bulan imza dilekçelerini yetkililere gönderdi.

Antbirlik işçilerini desteklemek amacıyla

Cumhurbaşkanı'na 2 bin 500 imzalı dilekçe verildi

● Antalya halkı, yetkililerin Antbirlik işçilerinin sorunlarına eğilmelerini istedi

ANKARA (DEMOKRAT)
Cumhurbaşkanlığı'na, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlıklarına, Başbakanlığa, Ticaret Bakanlığı'na gönderilen ve 2 bin 500 dolayında imza eklenen açık mektupta, Antalya halkının ANTBİRLİK işçilerini desteklediği, yetkililerin işçilerin sorunlarına yanıt vermek zorunda oldukları belirtildi.

Yaklaşık 25 metre uzunluğunda ve 2 bin 500 dolayında imza ile birlikte sunulan açık mektupta şöyle denilmektedir:

"Örtülü MC hükümetinin işbaşına geldiği günden bu yana zamlar,

(Devamı 7. Sayfada)

İran Kürdistan'a çok sayıda asker gönderiyor

SANANDAJ (ANKA)
Kürtlerin çoğunlukta bulunduğu Batı İran'a, Tahran hükümetinin çok sayıda asker göndermesi, bölgenin özerkliğini savunan Kürtler arasında tepkiyle karşılanır ve büyük gösterilere yolaçarken, İran Kürt Demokrat Partisi Genel Sekreteri Abulrahman Kasemlu, "Kürdistan'ın

(Devamı 7. Sayfada)

NATO'nun eylem alanı genişliyor

BRÜKSEL (AJANSLAR)
Nato Savunma Planlama Komitesinin bugün Brüksel'deki toplantısında NATO'nun Avrupa'daki askeri gücünün arttırılması ve Basra Körfezi bölgesinin güvenliğiyle ilgili önlemler konuları ayrıntılı biçimde incelendi.

NATO'nun askeri kanadına üye ülkelerin (Fransa ve Yunanistan dışındaki bütün NATO üye-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Kirli mendil

Deyim Aziz Nesin'indir. Bir meslek kuruluşunun genel kurulunda; haklı ya da haksız, karşısında yer alanlar hakkında kullanmıştı: "Tutkuları yeteneklerini aşarlar". Sözünü edeceğim kişi için doğrusu, bunun tam tersi söz konusudur. Yetenekleri tutkularını aşmasa bile, en az onlarla atbaşı gider. Ama...

Bu "Ama"nın Bölükbaşı'ya bağlanan bir öyküsü vardır:

Bir Genel Seçim arasında Bölükbaşı, Kırşehir'de partisinin düzenlediği bir mitingde, konuşmaktadır. Ardından aynı meydanda CHP'liler miting yapacak ve CHP adayı konuşacaktır. Üstat, konuşmasının sonunda "Sevgili Kırşehirliler, biraz sonra bu meydanda CHP miting yapacak ve CHP Kırşehir Milletvekili adayı hemşehrim (...) konuşacaktır. Bu (...)i çok severim. O kadar dürüst, namuslu bir insandır ki; yola çıksam, çoluk çocuğumu ona emanet ederim. Param pulum olsa onun ellerine teslim ederim. Ama, anam avradım olsun, eğer ona oy vermeyi düşünürsem" der ve Kırşehirlilerin kahkahaları arasında, kürsüden iner, çeker gider. Ve öyle rivayet olunur ki; Bölükbaşı'nın hemşehrisi o gün kürsüye çıkmaz.

Bizim kahramanımız da aklı, zekâsı, bilgisi, görgüsü, eğitimi, deneyleri ile birinci sınıf bir adamdır. Dışişlerinde çalışmış, Siyasal Bilgiler Fakültesinde asistanlık, gazetecilik, Kurucu Meclis üyeliği, Milletvekilliği, Büyükelçilik yapmıştır. Çok iyi bir yasa hazırlayıcısı, komisyon sözcüsü, kürsü konuşmacısı vb.dir. Ne ki, küçük beyimize güvenilemez. İpi ile kuyuya inilemez. Bencil tutkuları ve çıkarları yönünde ve büyük bir kolaylık ve rahatlık içinde, bir kamptan ötekine sekmesine; birbiri ardına ak ve karayı savunmasına; tuttuğunu bırakmasına, bıraktığını tutmasına; insanları, grupları, partileri görüşleri ve herşeyi yolunda basamak diye kullanmasına engel olunamaz. Nitekim, bu tutumla Dışişleri Bakanlarına damat olmuş; bir hafta önce, Hürriyet Partisi adayı olarak Balıkesir'de saldırdığı CHP'ye, bir hafta sonra, 1957 seçimlerinin ertesi günü, katılmış; seçim bölgesiz Kontenjan Milletvekilliği yapmış; Meclis kürsülerinden en ağır hücumları yönelttiği AP ve Demirel'e yanaşarak, İkinci Katip'ken ayrıldığı, Dışişlerine Büyükelçi olarak dönmüş, nice dostlarını vefasızca harcayarak, gününü gün etmiştir.

Ve, yirmiiki aylık son Ecevit iktidarında, Batı Avrupa'daki önemli görevinden alındığından, dünyanın en büyük haksızlığına uğratılmış adam pozunda, bir süre ortalıkta dolaştıktan sonra, Demirel'in iktidara gelmesiyle, Başbakanlıkta bir özel danışman odasına çekilmiş ve çalışmaya koyulmuştur.

Ülkemizde, De Gaulle'ün Fransa'ya getirdiği geniş yetkili-otoriter Devlet Başkanı benzeri bir yönetim sistemini yerleştirmek için gerekli, Anayasa değişikliği üzerinde...

Türkiye'de kim ya da kimler De Gaulle'cülüğe özenmektedirler? Henüz bilemiyoruz.

Bildiğimiz; birileri bu yola koyulmuştur, bu konuda bir takım girişimler vardır ve kahramanımız türünden birinci sınıf ikinci adamlar çevrelerini bencil çıkarları yolunda kullana kullana, sırası gelir, kullanılırlar.

Hem de, bir gün-kirli, sümüklü bir mendil gibi bir köşeye atılana dek.

DÜŞÜNCE ALANI

Egemen sınıfın bunalımdan çıkış arayışları ve kitle iletişim araçları

"EGEMEN SINIF KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARINI KULLANARAK, ÇIKARLARI KARŞIT, SINIFLARA BÖLÜNMÜŞ BİR TOPLUMU, TASADA, KIVANÇTA ORTAK, SINIFSIZ, İMTİYAZSIZ BİR TOPLULUK OLARAK SUNABİLMEKTE, NESNEL GERÇEKLİĞİN TERS ÇEVRİLMİŞ BİR GÖRÜNTÜSÜNÜ YAYABİLMEKTEDİR.

Levent KAYAALP
(Çevirmen)

(1)

Türkiye'de uzun bir süreden beri devam eden ve 1 Ocak uyarısı ile çözüm şeklinin nasıl olacağı aşağı yukarı belli olan bunalım doruk noktasına varmak üzeredir. Budana budana zaten kuşa çevrilmiş olan demokratik hak ve özgürlüklerin tümü ile kaldırılması, göstermelik demokrasinin askıya alınması ve sola karşı girişilecek baskı, sindirme ve varolan örgütlenmeyi çözme harekatı ile sonuçlanması muhtemel bu sürece müdahale etmek ve seyrini değiştirmeye çalışmak tüm devrimci güçlerin en acil görevi olmalıdır. Bu görevin yerine getirilmesini engelleme çabalarının en önemli kaynaklarından birine, burjuva basınına, değinmek istiyorum.

"Egemen sınıfın düşünceleri, aynı zamanda her çağın egemen güçleridir. Başka bir deyişle, egemen maddi güç olan sınıf aynı zamanda egemen düşünsel güçtür. Maddi üretim araçlarına sahip olan sınıf bu yolla düşünsel üretim araçlarına da sahip olur, öyle ki kendilerine düşünsel üretim araçları yasaklananların düşünceleri de böylelikle egemen sınıfın boyunduruğu altına girer. Egemen düşünceler egemen maddi ilişkilerin ideal bir ifadesinden başka bir şey değildir. Bu egemen maddi ilişkilerin düşünce şeklinde algılanmasıdır, yani bir sınıfı egemen yapan ilişkilerin ifadesi, başka bir deyişle onun egemenliğinin ifadesidir."(1)

Türkiye'deki egemen sınıf da, varolan üretim ilişkilerinin ve dolayısı ile kendi varlığının doğrulanmasını ve düşünsel planda yeniden üretimini sağlayan bu imkanı elinden geldiğince kullanıyor. Bunu yaparken, birbirinin tamamlayıcısı olan iki yönteme başvuruyor, Birincisi, kitlelere nesnel gerçeklik diye nesnel gerçekliğin ters çevrilmiş bir görüntüsünün sunulması. Böylece, çıkarları karşıt, sınıflara bölünmüş toplum, tasada kıvançta ortak, sınıfsız, imtiyazsız bir topluluk olarak şekillendirilebiliyor insanların kafasında. İşçi-patron ilişkisi, çıkarları çatışmayan iki iş ortağı, ilişkisi olarak sunulabiliyor kitlelere (bu durumda aynı siyasal tercihleri yapmalarından daha doğal ne olabilir ki!). Nesnel gerçekliğin ters çevrilemeyeceği kadar bariz olduğu durumlarda başvurulan ikinci yöntem ise bu gerçekliğin egemen sınıfın istediği biçimde yorumlanmasını sağlamak amacı ile kitlelere onun düşünce öğelerinin, yani onun kavramlarının, onun düşünce kalıplarının ve onun mantığının benimsetilmesinden ibarettir. Bu mekanizmanın işletilmesi sayesinde, devletin maliyesinin uluslararası para kuruluşlarına teslim edilmesi milletin yüce çıkarlarını "cansiperane" korumayı amaçlayan bir önlem olarak sunulabilmektedir.

".... kendinden önce egemen olanın yerini alan her yeni sınıf, amaçlarına ulaşmak için kendi çıkarını toplumun tüm üyelerinin çıkarı gibi göstermek zorundadır, meseleyi düşünce planında açıklamak gerekirse; bu sınıf düşüncelerini evrensel bir şekilde vermek, onları akla uygun tek düşünce, evrensel olarak geçerli tek düşünce diye göstermek zorundadır."(2)

Nesnel gerçekliği ters çevirdikten veya kendi istediği gibi yorumlanmasını sağladıktan sonra iş, nesnel gerçekliği olduğu gibi göstermek isteyen ve tarihsel bir görevi yerine getirmeye çalışan "oyunbozanları", "bu güzelim vatanı bölmek, milleti birbirine düşürmek çabasında olan bölücüler, bozguncular ve rejim düşmanları" olarak nitelemeye ve haketttikleri cezayı vermeye kalmaktadır. Bu da günümüz Türkiye'sinde layıkı ile yerine getirilmektedir.

Şimdi gelelim egemen sınıfın bu oyunlarda kullandığı araçlara. Türkiye'deki egemen sınıf, emperyalizmin verdiği vitamin hapları ile zeka yaşı fizik yaşının gerisinde kalan bir çocuk gibi çok çabuk ve dengesiz büyüdüğünden, kendi sanat ve kültürünü yaratmada ve ideolojisini bunlar ile yaymada batılı yandaşlarının çok gerisinde kaldı. Bu nedenle de dört elle kitle iletişim araçlarına sarıldı. Ayrıca Türkiye gibi geri bıraktırılmış ve okuma-yazma oranının % 50 yi aşmadığı bir ülkede kitlelerin bilincine giden en kısa yol kitle iletişim araçlarından geçiyordu. Üretim araçlarını elinde bulundurması nedeni ile kitle iletişim araçlarını da elinde bulunduran egemen sınıf bunların kah birini, kah diğerini gerektiğinde hepsini birden kullanarak ideolojisini yaymaya çalıştı. Bunlardan radyo–televizyon, gerek çok geniş kitlelere hitap etmesi, gerekse seçme imkanı sunmaması (istediğiniz gazeteyi satın alabilirsiniz, fakatbilmem kaç bin lira sayıp aldığınız TV. alıcısı ile TRT yayınlarından başka bir şey seyredemezsiniz) nedeni ile çok büyük bir önem taşımaktadır. Ancak yazının başında da belirttiğim gibi konu burjuva basını olduğundan bu önemli kitle iletişim aracından fazla söz etmeyeceğim. Ancak hatırlatmakta yarar gördüğüm bir nokta var. Özellikle son günlerde izlediği yayın politikası ve pek zekice hazırlanmayan haber bültenleri (örneğin, spiker Tariş'de güvenlik kuvvetlerine ateş açan "teröristler"den söz ederken ekranda bu "terörist-ler"in kadın ve çocuklardan oluşan gecekondu halkı olduğu görülüyordu) nedeni ile TRT halkın belirli bir kesiminin de olsa güvenini yitirmiştir. Oysa "tarafsız" olma, "halkın sağduyusunu", "susan çoğunluğun sesini" dile getirme iddiasında olan ve gerektiğinde iktidara da muhalefete de çatarak bu iddiasını doğrular görünmeye çabalayan burjuva basını ise hâlâ halkın çok büyük bir kesiminin olayları öğrenme ve yorumlamada başvurduğu en önemli kaynaktır.

YARIN: BURJUVA BASINI

1— Marx/Engels, L'ideologie Allemande, sayfa 75
2— Marx/Engels, L'ideologie Allemande, sayfa 77

YARADANA SIĞINIP

Din ne Afyon'dur ne İsparta

Can YÜCEL

Turgut Özal Beyefendi, gurbet ellerde sürekli cerre çıkmakta oldukları için pek nadir teşrif ettikleri memleketimizde verdikleri bir beyanatta, İslamiyetin serbest piyasa ekonomisine mani teşkil etmediğini, hatta onu teşvik ettiğini ifade buyurmuş. Bu mütalaalarında isabet vardır. Böylece, İslamiyeti iptidai bir Bedevi İştirakiyünü olarak göstermeğe yeltenenler hak ettikleri cevabı almış olmaktalar. Gafletin şu derecesine bakın ki, bu cühela gürühu insanların rızkını Tanrı'nın vereceğini örgütleyerek umumiyetle iktisadi faaliyeti ürküten veya kâr peşinde koşmağı doğru bulmayan başka dinlere mukabil, İslamiyetin hileli amelleri yermekle ve bazı ibadetler esnasında ticaretle iştigali men etmekle iktifa ettiğini, ticari faaliyeti makul karşıladığını inkârdan gelerek, fitne ve habasetlerine mubarek dinimizden delil ve meşnet tedarikine kalkışmaktalar. Muasır bir alimin muhtasaran ifade ettiği gibi, *"Kuran-ı Kerim, sadece dünya nimetlerini unutmamak gerektiğini değil, aynı zamanda maddi hayatla ibaretin birarada yürüyebileceğini, hac sırasında ticaret yapılabileceğini söyler, hatta ticari kârları (Tanrı'nın lütfu) olarak vasıflandırır."* Hazreti Ömer, *"Ailem için alım-satım işleriyle, ticaretle uğraşırken ölmek, bence ölümlerin en güzelidir"* buyurmuşlar. Hatta, hatta, bu bapta Charles C.Torrey adındaki bir kâfirin şu sözlerini kayd-ı ihtiyatla da olsa, size nakletmekte fayda görüyorum: *"Tanrı ile insan arasındaki karşılıklı ilişkiler tamamen ticari mahiyettedir. Allah ideal tüccardır. Hesap pusulalarına bütün dünyayı sokmaktadır. Herşey hesaplanıp ölçülmüştür. Tanrı hesap kitabını ve terazileri yaratmış, kendini de namuslu işler için örnek olarak koymuştur. Hayat bir iştir. Ya kazanılır, ya kaybedilir. İyi ya da kötü bir iş yapmış olan, kazanan ya da kazanmayan bu hayatta bile bunun karşılığını alır. Bazı borçlar geciktirilir. Çünkü, Allah amansız bir ravi değildir. Müslüman, Allah'a bir yatırım yapar, cennet için peşin ödemede bulunur. Allah'a ruhunu satar. Bu mutlu bir iştir. İmansız hakikatı yok pahasına satmıştır, insanlarla son hesabını görür. Defter-i Kebir'de hisse senetleri kayıtlıdır. Bunlar teraziyle tartılır. Herkesin hesabı tam olarak ödenir. Hiç kimse dolandırılmaz. Dindarı da, dinsizi de ücretini alır. İyi hareketlerinin herbirine karşılık ödeme yapılan Müslüman ayrıca özel bir pirim alır."*

Torrey adındaki bu zındığın yumurtladığı bu cevherleri mülahazat hanesine kaydederek diyebiliriz ki, Kemalistlerin iktisaden kalkınıp muasır medeniyetler seviyesine çıkmamıza İslamiyetin engel teşkil ettiği merkezindeki nokta-i nazarları külliyen yanlıştır. İslam Alemi elimizde mevcut ilmi ve tarihi mutalara istinat ederek pekalâ iddia edilebilir ki, fütühata borçlu olduğu vüsatı içinde ticari ve mali terakümü sağlamış muazzam bir şirkettir. Garplı manasında Modern Kapitalizme geçememişse, bunun kusurunu İslamiyetin iktisat dehasından mahrumiyetinde değil, dünya tarihinin inkişafı şartlarında aramalıdır. Nitekim, Garp Emperyalizminin sultası altında geri bıraktırılmış bütün memleketlerin hepsinin Müslüman olmadığı da meydandadır. Kaldı ki, İslam Aleminde şehirlerin inkişafı, toprak rantının zuhuru, özel toprak mülkiyetinin meşruiyet kasbetmesi neviinden kapitalizme hazırlık belirtilerinin hepsi mevcuttur. Maksat teşbih yapmaksa, bu cemiyetlerin gelinlik çağda oldukları söylenebilir. Bir kadının gelinlik çağında olmasından mutlaka doğum yapacağı neticesini kimse çıkaramaz. Kısır kadınlar veya doğurmak istemeyen kadınlar ve doğurması yasaklanan kadınlar da vardır. Hatta bu hususta Rahm-i İslâmın Hıristiyan Kapitalizmi neşteriyle bir kürtaja, yani ceninin rahm-i mâderden kazınması ameliyesine maruz kaldığı da bahis mevzuu edilse yeridir.

Son günlerde Kürtajın meşrulaştırılması etrafında cereyan eden münakaşalara Diyanet İşleri Reisi muhterem Altıkulaç'ın resen iştirakte gösterdiği hassasiyetin sebebi de bu olsa gerektir. Yoksa kendileri İslamiyet esaslarına aykırı düşmeyen hertürlü yeniliği (Bida'yı) benimsemenin cemiyetçe kapitalizme doğru inkişafımız için elzem olduğunu haydi haydi idrak edecek seviyede bir alimdir.

Tek bir makalenin buutlarına sığınamayacak kadar geniş olan bu mevzuu, ilerde tekrar işlemek üzre, affınıza sığınarak, burda keserken, ye-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

"Altta kalanın canı çıksın"

Karasu ilçesinin ve çevre köylerinin toplam nüfusu 66 bin 887 kişidir. Buna rağmen Karasu sağlık merkezinde bir doktor (raporlu), bir diş hekimi, şoförü, hemşiresi, sağlık memuru ile yirmi iki kişilik bir kadro bulunmaktadır.

Pratisyen doktorun raporlu olması nedeni ile gelen hastaları diş hekimi muayene etmektedir. Gerektiğinde reçete yazıyor ve rapor verebiliyor.

Tüm bunların yanısıra ağır bir hasta geldiğinde, bir oksijen çadırı dahi bulunmadığından, ölüme terk edilmekte, eğer vilayete gönderilmesi gerekiyorsa sağlık merkezinin bir ambulansı ile Sakarya'ya yollanmaktadır. Hasta arabada ölmezse iki saat sonra gerekli tedavi yapılabilmektedir.

Malzeme yetersizliği yanısıra, yeterli sağlık memuru da yoktur. Fakat bir süre önce faşistler tarafından katledilen K.ASLAN KÖSEOĞLU'nun cenaze törenine katıldıkları gerekçesi ile sağlık görevlilerinden ilerici 4 memur faşistlerin yoğun olduğu bölgelere sürülmüşlerdir. (Sevim Saçkır—Yozgat, Lütfü Bolat-

oğlu-Erzurum, Ramazan Altuğ-Erzincan, Nüket Yurderi-Elazığ). İşin ilginç yanı faşistler tarafından gerçekleştirilen Maraş katliamının savunuculuğunu yapan 4 faşist memurdan üçünün Bakanlığın ve Kaymakamlığın Karasu'da çalışamaz demesine rağmen, bu faşistler iktidar değişikliğinden sonra tekrar Karasu'da göreve başlamışlardır.

Hastanedeki faşist memurlar (tam gün yasasında 10 T.L. almak bile yasakken) bahşiş maskesi altında hastalardan en az 500 T.L. almakta ve dışarıda görev yapmaları yasakken, 3 bin lira karşılığında dışarıda doğum yaptırmakta, öte yanda hastaneye gelen hastalar koridorda doğum yapmaktadır. Kullandıkları malzemeleri ise hastaneden temin etmektedirler.

Karasu sağlık merkezinde kapitalist düzenin sağlık sistemi benimsenmiştir. Çevre hizmetlerinde çalışan görevlilere 1600 T.L. yan ödeme verilirken, merkezde çalışanlara 1800 T.L. yan ödeme verilmektedir. Bundaki amaç çevre sağlığının bozulması ve tedavilerin merkezde yapılmasıdır. Çevre görevlilerinin amacı hastalıkların meydana gelmesini önlemekken, çarpık sistemle hastalığın yayılması amaç edilmiştir. Bunun böyle olması da ilaç tekellerinin işine yaramakta, ihtiyaçtan çok ilaç tüketimi meydana gelmektedir.

Tayinler ise tamamen siyasi amaçlarla yapılmaktadır. Atamalar ihtiyacı olan bölgelere değil de faşistlerin yoğun olduğu ve ihtiyacı olmayan bölgelere yapılmaktadır.

Faşistler ise Karasu Sağlık Merkezi'nde ilerici, devrimci memurları yıldırmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar ama bizleri hiçbir baskı ve terör yıldırmayacaktır.

Memur kıyımlarını kınıyoruz. Faşistler görev yapmadıkları halde ödüllendiriliyorlar bizler, ise halkımızın yarasına merhem olmak istediğimiz için sürülüyoruz.

KARASU'DAN
BİR GRUP
DEVRİMCİ

Biz halkız

Biziz sizi doyuran
Biziz kavgada kayıran
Biziz meydanda bağıran
Biziz, biz halkız.

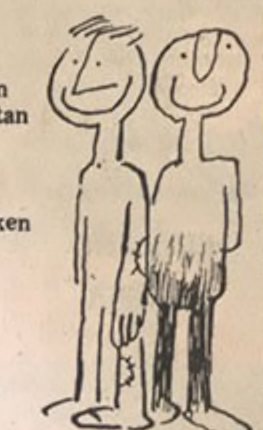
Biziz acıdan ölen
Altınıza halı seren
Biziz size hayat veren
Biziz, biz halkız

Biziz toprakla güreş tutan
Biziz fabrikada zehir yutan
Biziz bedavaya alın teri satan
Biziz, biz halkız

Biziz kahrınızı çeken
Biziz uğrunuza kan döken
Biziz hep kök söken
Biziz, biz halkız

Biziz size göz yuman
Biziz sizden medet uman
Yanan odun, tüten duman
Biziz, biz halkız

Kazım der Ayşe, Fatmayla
Sevinciyle tasasıyla
Mehmediyle, Hasanıyla
Biziz, biz halkız

KAZIM ELİTOK / İZMIR

Tütün fiyatının saptanmasında üreticiler söz sahibi olmalı

Sayın Bakan, 1979 yılı ürünü tütünlerini satmış bulunuyoruz. Bu yıl televizyonda ve radyoda yaptığınız ve de ayrıca basında çıkan konuşmalarınızda başfiyatın 130 TL, taban fiyatın 50 TL, ortalama fiyatın 100 lira olacağını, üreticinin (yani bizim) alınteri, göznuru tütününün çok iyi bir biçimde değerlendirildiğini, üreticinin hakkının verileceğini söylediniz. Ama her nedense bu konuşmalarınızdan biz tütün üreticilerinden daha çok tütünümüzü alan ve emperyalist tekellerle içiçe olan tüccarlar memnun oldu ve ilk alkışı onlar başlattılar. Neden Sayın Bakan?

Sayın Bakan, sizin tütünle ilginiz belki sadece Gümrük ve Tekel Bakanı olmanızdan ileri geliyor. Ama bizim öyle değil. Biz yıllardan beri bu ürünü üretir ve satarız. Ona emek harcarız. Ama size alkış tutanlar ve devlet bizden habersiz gelir tütünü görür, fiyat biçer ve biçtiği fiyattan alır. Biz bir şey demeyiz. Hanginiz: daha fazla verirse ona veririz. Yani alıcı ile satan arasında bir pazarlık bile söz konusu değildir. Alıcı (tüccar, TEKEL) her zaman güçlüdür ve istediğini yapar. (İstediği fiyattan da alır ve parayı istediği zaman verir, suçürüğü v.s. diyerek tütünün yarısını bedava gaspeder) Bunlar sizi ilgilendirmediği için, size kolay gelir. Ya peki bize? Ölümden de beter gelir, Sayın Bakan..!

Sayın Bakan, size tütün üzerine ders vermek mümkün. Ve bizler bunu seve seve yaparız. Yalnız size değil, bakanlığınızda bulunan ve sizinle birlikde ekranlarda, gazetelerde boy boy poz veren ve bizlere gülümseyen o pek sayın zevatlara da sizin açıklamalarınızdan çok memnun olan tüccarlara da, emperyalist tekellere de... Yani elbirliği ile bizi sömüren çevrelere tütün üzerine günlerce ders verebiliriz. Bir gün köyümüze uğrarsanız bunu yaparız. Sizi davet ediyoruz, Sayın Bakan gelecek misiniz?

Sayın Bakan, başfiyatın, taban fiyatın ve ortalama fiyatın kaça olacağını neden bizimle birlikte tartışarak tespit etmiyorsunuz? Neden tüccarlarla birlikte kapalı kapılar ardında veya ziyafet sofralarında tespit ediyorsunuz? Masrafı bizden daha iyi bilen var mıdır Sayın Bakan?

Sayın Bakan, 130 lira başfiyat yeterli mi? Buralara 1 kg tütünün masrafı köye ve tarlaya göre (geçen yılın fiyatları ile) 105 TL ile 128 TL arasında değişiyor. İyi ama Sayın Bakan biz ne yiyeceğiz? Ne ile geçineceğiz? Bir fabrikatör fabrikasında ürettiği malı böyle mi satar? Eğer böyle olsaydı tütün gibi o mallar da çok ucuza bulunurdu. Peki ya taban fiyat? 50 liraya tütün satılır mı Sayın Bakan? 128 TL'ya ürettiğiniz tütün 78 liradan aşağıya, zararla satılır-mı Sayın Bakan? Aradaki farkı biz nereden bulacağız? Kim verecek bunu?

Sayın Bakan şunu itiraf edelim ki suç bizde değil. Çünkü siz o tüccarlardan yanasınız. Onlar sizi işbaşına getirdiler. Haliyle borcunuzu ödeyeceksiniz?

Ama sizlere oy veren bizleriz Sayın Bakan. Hesabını sormakta bize düşer. Bütün bunları sormak ve cevabını beklemek en büyük hakkımız. Şimdi bize cevap verecek misiniz? Hakkımızı alabilmek için mücadele edeceğiz sonuna kadar, emekçiler olarak.

BÜYÜK KAYALI
KÖYÜ HALKI

Okul istiyoruz

İlimiz Karadeniz bölgesinin en son sınır illerinden biridir. Bilindiği gibi, il komşu illerin topraklarından verimsizdir. Arazi, fazla engebeli ormanların açılması ile meydana gelmiş, çorak topraklardır. Ürün ve hayvan yetiştirmeye elverişli değil, halk geçimini sağlamak için senenin on iki ayında dışarda çalışmaya mecbur kalmıştır. Başka bir gelir kaynağı yoktur.

Yukarıda kısaca işaret edildiği gibi, halkımız yoksul, çevremizde çalışma ve iş alanları yoktur. Halkta geçim sıkıntısı vardır. Bu bakımdan ilimizde de eğitim-öğretim seferberliği yarış halinde devam eder. Çocuklarımız lise öğrenimini yaparlar. Okulda bunlara hayatın şartlarını içeren teknik bilgi ve iş alışkanlığı verilmediğinden hayatta iş bulup çalışma olanakları yoktur. Bu yüzden binlerce gencimiz, işsiz boş kalmıştır.

Başka öğretim kapıları evlatlarımıza kapalıdır. Bu bakımdan ilimizde bir yüksek teknik okul açılması halkımız için çok faydalı olur. Her ilde birer yüksek okul vardır. Yalnız bizde yoktur. Böyle bir okulun açılmasını istedik ve çalmadığımız kapı kalmadı. İktidarlar, halkımızı uyutmaktan başka bir şey yapmadılar. İlimizde öğretmen lisesi iki senedir öğretime kapalı, çocuklarımız da sokaklara dökülmüş boş gezerler. Bu okul, geniş ve teşkilatlı bir üniversiteyi idare edecek duruma geldi. Burada sözümüzü Ozan Cahit Sıtkı Tarancı'nın bir dörtlük şiiri ile bağlıyorum...

"Duy cenuptan estiğini rüzgarın,
Göreceksin neler olacak yarın!
Yuvada çırpınan yavru kuşların,
Uçmak hevesinde bahar geliyor."

SABİT KARAGÖZ
ARTVİN

Yenibosna halkının sorunları

Bugün BAKIRKÖY'e bağlı YENİBOSNA'da kentleşmenin temel gelişimi olan alt yapı tesislerinin hemen hemen hiç biri yapılmamış gerçekleştirilmesi için etkin ve gerçekçi girişimlerde bulunulmamıştır.

Genelde bataklığı andıran ve 60 binin üzerinde halkın yaşadığı Yenibosna bir ölü kent niteliğini taşımaktadır. Bölgede: Su, Yol, Kanalizasyon, Elektrik gibi tesislerin gerçekleştirilmemesi kışın halkı: Su baskını yazın ise Kolera gibi hastalıklarla tehdit eden dere yatakları için bugüne kadar hiç bir önlem alınmamıştır.

SORUMLULARA
SESLENİYORUZ

— Kısır parti çıkarları peşinde koşacağınıza, halkın sorunlarına çözüm bulun.

Fakat şunu iyi bilin:

Sorunlarımızın çözümü için ne belediye başkanından, ne de belediye encümenini teşkil eden gerici, halkın sırtından parazit geçinen aracı, tefeci encümen üyelerinden bir şey beklemiyoruz.

YENİBOSNA'dan
DEVRİMCİLER

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

8 MART

1966
Erzurum'un Oltu ilçesinde Kömürcüler Türk Anonim Şirketi ile yapılan toplu iş sözleşmelerinde çıkan anlaşmazlık üzerine grev başladı.

1968
Erzurum'un Oltu ilçesinde Kömürcüler Türk Anonim Şirketi ile yapılan toplu iş sözleşmelerinde çıkan anlaşmazlık üzerine grev başladı.

1968
Erzurum'da Kömürcüler Maden İşletmesinde çalışan 304 işçi greve gitti.

1973
İşverenin sendikayı tanımaması üzerine Ar-Ev fabrikasında çalışan işçiler greve gittiler.

1976 MEHMET ÖMER
Kıbrıs uyruklu Mehmet Ömer, faşist saldırı sonucu öldü.

1976
Koç Holding bünyesinde bulunan Türkay kibrit fabrikasında çalışan ve Petrol–İş sendikasına üye olan 250 işçi greve başladı. Grevin nedeni sözleşmede 60 gün olan kıdem tazminatının 30 güne indirilmek istenmesi.

1979 FATİH KIRAL-CENGİZ ERDAL
Adana Mühendislik Fakültesi öğrencisi olan Fatih Kıral ve Cengiz Erdal faşistlerin saldırıları sonucu öldüler.

OECD ülkeleri de Türkiye'ye sınırlı kredi verilmesi eğiliminde

ANKARA(ANKA)

Birleşik Amerika'nın Ekim 1980'de yürürlüğe girecek yeni bütçe de 20 milyar dolarlık bir kısıntıya gidileceği yolundaki bir gerekçeyle, Türkiye'ye bu yıl verilecek borç tutarını 200 milyon dolarla sınırlı tutacağını açıklaması krediye katılması beklenen OECD ülkelerinde olumsuz etki yaptığı bildirildi.

OECD bünyesinde bu yıl 1,1-1,2 milyar dolar arasında gerçekleşeceği yolundaki umutlara karşın, Birleşik Amerika'nın geçen yılki 248 milyon dolarlık borç tutarını 200 milyon dolara indirmesi, öteki OECD ülkelerini de çekingen bir tutuma itecek bir olgu biçiminde değerlendirilmektedir. Gözlemciler, geçen yılki yardım taahhütlerini yerine getirmemiş bulunan İngiltere, Fransa, Japonya ve İtalya'nın yeni bir kredi taahhüdünde bulunmaksızın, 1979 yılındaki taahhütlerine işlerlik kazandırmayı öngören bir yaklaşımla yetinebileceklerini öne sürmektedirler.

Federal Almanya ise 100 milyon markını şimdiden avans olarak vermek kaydıyla, Haziran ayında yürürlüğe girecek bütçesinde Türkiye'ye yardım için 350 milyon mark ayırdı. 196 milyon dolar eşdeğeri olan bu kredi geçen yıl Türkiye'ye 200 milyon dolar (300 milyon mark) sağlayan Federal Almanya'nın da yeni bir arttırmaya gitmediğini ortaya koymaktadır. Federal Almanya'nın yardım tutarının geçen yıla göre arttığına kanıt olarak, ayrıca 150 milyon marklık bir proje kredisi oluşturulmasının gösterildiğine dikkat çeken gözlemciler, "Ancak bu kanıt yanıltıcıdır, çünkü Federal Almanya ile Türkiye arasında her yıl bir proje kredisi anlaşması yapılmaktadır. Geçen yıl yapılan anlaşmada da, OECD bünyesindeki 200 milyon dolarlık yardım dışında 130 milyon marklık bir proje kredisi sağlanmıştı" şeklinde konuşmaktadırlar.

Almanya'daki Türkiyeli işçiler üzerindeki faşist baskılara dikkat çeken

DGB Ülkü Ocaklarının kapatılmasını istedi

● "BOZKURTLARI" MHP'NİN YAN KURULUŞU OLARAK NİTELEYEN KONFEDERASYON YETKİLİSİ MİLİTANLARIN "KÜLTÜR MERKEZLERİ" VE "KURAN KURSLARI"NDA KAMUFLE OLDUĞUNU BİLDİRDİ.

Federal Almanya İşçi Sendikaları Konfederasyonu DGB, Ülkü Ocaklarının Almanya'daki Türkiyeli işçiler üzerinde artan terörüne dikkat çekerek yetkililerden MHP yanlısı Ülkü Ocaklarının kapatılmasını istedi.

DGB yetkilisi, "bozkurtlar"ı Türkiye'de "faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin bir yan kuruluşu" olarak nitelendirerek, bu militanların Almanya'da yaşayan Türkler üzerinde giderek artan bir baskı kurduğunu ve "kültür merkezleri", ya da "kuran kursları" biçiminde kamufle edilmiş örgütleri aracılığı ile Türk İşçilerini ve ailelerini etkilemeye çalıştığını açıklamasında kaydetti.

Bleicher, kamusal ya da özel kongre ve toplantı salonlarının sahiplerinin, MHP ve "bozkurtlara" karşı gösterdiği müsamayı da eleştirerek "folklor gösterileri ya da dini toplantıların çoğu kez faşistlerin ajitasyon çalışmaları için bir forum olarak kullandıklarını", belirtti.

Öte yandan aynı Konfederasyonun Die Neue adlı yayın organında yayınlanan bir genelgesinde, Avrupa'daki Türk faşistlerinin örgütü ATÜTDF ile Batı Almanya'daki Türkiyeli İşçilerin kurduğu örgütün (FİDEF) aynı kefeye konulması ve sendika örgütlerinin faşist örgütler yanında FİDEF ile de ilişkilerinin kesilmesinin istenmesi Almanya'daki devrimci örgütler tarafından tepkiyle karşılandı. Bu genelgenin altında Sendika gençliği arasından komünistleri "temizlemeğe" çalışan Karl Schwab'ın imzası bulunuyordu.

DGB Kuzey Ren-Westfalya eyaleti Başkanı Siegfried Bleicher eyalette son sıralarda artan şiddet olaylarının arkasında "bozkurtlar" diye adlandırılan Ülkü Ocaklı faşist militanların bulunduğunu belirtti.

Enflasyon oranının yüzde 65'e yaklaştığı

İsrail'de hükümetin tarım politikası çiftçiler tarafından protesto ediliyor

TEL AVİV(A.A)

Hükümetin yeni aldığı önlemler içinde tarım politikasındaki değişikleri protesto ederek parlamento binasını basmak isteyen çiftçiler polis tarafından tazyikli su kullanılarak engellenebildi.

İsrail Radyosu, çiftçilerin güvenlik kuvvetlerine taş, yumurta, domates, kartopu ve piliç attıklarını bir kaç polisin bu yüzden yaralandığı bildirildi.

Verilen bilgilere göre göstericilerin yaklaşık olarak sayısı 25.000 dir. Göstericiler, hükümetin çiftçilere yaptığı yardımın kesilmesine neden olduğu ve yine hükümet planı uyarınca sulama bedellerinin arttırılmasının da bir çok çiftçiyi olumsuz yönde etkileyeceğini öne sürerek önlemler alınmasını istediler.

İsrail Lirasının değer kaybetmesi ve enflasyon oranının çok yükselmesi nedeni ile, paranın değerini koruyabilmek ve enflasyonu yavaşlatabilmek için İsrail hükümeti, belli bir takım ödeneklere kısıtlamalar getirdi. Vergi oranlarında değişiklikler yapıldı. Kamu harcamaları kısıtlandı. Çiftçilere verilen krediler azaltıldı. Sulama bedelleri arttırıldı.

Buna rağmen bütün bu alınan önlemlerin yetersiz olduğu, bankaların bu durumdan çok şikayetçi olduğu öğrenildi. İsrail Bankası Müdürü Arnon Fafni, Maliye Bakanı Horwitz'e yazdığı raporda son durumdan hiç memnun olmadığını bu alınan önlemlerle birlikte bile Kasım'a kadar düşmesi beklenen enflasyon ve genel mali yıldaki ödemeler dengesinde pek değişiklik olmayacağını bildirdiğini açıkladı. Yapılan hesaplamalara göre önümüzdeki altı ay içinde İsrail'de enflasyon oranının yüzde 65 olması bekleniyor.

Portekiz'deki sol darbe söylentileri yalanlandı

LİZBON(ANKA)

Portekiz Devlet Başkanı Ramalho Eanes, Portekiz Devrim Konseyi'nin solcu üyelerinin, bir darbe girişimine hazırlandıkları yolunda sağ basınca bir süredir öne sürülen iddiaları yalanladı, ve iktidardaki Merkez-Sağ hükümetten, yürütülen basın kampanyası ile ilgili bir soruşturma açılmasını isteyeceğini bildirdi.

Aynı zamanda Devrim Konseyi Başkanı olan General Ramalho Eanes'in, Başbakan Francisco Sa Carneiro'dan bu konuda kendisine bilgi vermesini de istediği belirtildi.

Bu arada sosyalist muhalefet te, hükümeti başarısızlığını perdelemek için, sağ darbe söylentileri ile kamuoyunun dikkatini dağıtmaya çalışmakla suçladı.

Bir Güney Amerika 'demokrasisi' KOLOMBİYA

(4)

1971'den 1977'e dek işçi ücretleri resmi açıklamalara göre yüzde 23 düştü

işçi hareketleri

● Kolombiya'da son yıllarda düzenlenen grevleri gecekondu halkı da aktif biçimde destekledi

● Baskı önlemlerine karşı oluşturulan sendikal işbirliği komitesine tutucu sendika merkezleri katılmadı

KOLOMBİYA İŞÇİ SINIFI

Günümüzde Kolombiya'nın işçi sınıfı değişik sektörlere bölünmüş, çok düşük derecede sendikalarda örgütlenmiş, ayrıca kısmen egemen sınıfın partileri tarafından denetlenen ve yönlendirilen, rekabet halinde olan sendika birleşimleri şeklindedir. Siyasi alanda güçlü bir işçi partisi yoktur.

Bağımlı Kapitalizmin gelişmesi, zorunlu olarak, ücretliler arasında büyük farklılıklara yol açtı. Yabancı sermayeye bağımlı büyük endüstriler de çalışanların hayat şartları küçük işletmelerde ve elişi üretiminde çalışan işçilerden daha iyidir.

Gerçekte Kolombiya'da tam bir "İşçi aristokrasisinden" söz edilemez. Büyük endüstrideki işçiler, nispeten daha iyi durumda olmalarına rağmen, 70 senelerinin enflasyonist gelişmesiyle daha da düşmüş olan açlık ücretleri alıyorlar. Resmi beyana göre 1971 den, 1977'e kadar endüstri işçilerinin ücretleri % 23 düşmüştü. Gerçek ücret düşüşü kesinlikle daha yüksektir. Bundan dolayı işçi sınıfının, tüm kesimleri halk kitlesinin artan yoksullaşmasını gerektiren bir ekonomi politikasının etkisi altındadır. İşçi sınıfının nispeten daha iyi durumlu kesiminin örgütlerinin, daha kötü durumlu sınıf yoldaşlarının mücadelelerini maddi olarak desteklemesi bir raslantı değildir.

SENDİKAL ÖRGÜTLENME

1974'deki bir araştırmaya göre ücretlilerin ancak % 17'si sendikada örgütlüdür. Sendikal örgütlenme oranı dört sektörde ortalamanın çok üstündedir: (Yani % 40-50) 1. İmalat sanayii, 2. Elektrik, gaz ve su, 3. Ulaşım ve haberleşme araçları, 4. Bankalar, sigortalar.

Yapı işleri ve ticarette ise sendika üyeliği çok düşüktür. (% 10'un altında) Maden işletmeciliği de % 21'le nispeten düşük bir örgütlenme oranını yansıtıyor

Sendikal örgutlenme oranının çok yüksek olan dört sanayii sektörünün üçünün grev hakkının yasal olarak verilmiş olmaması ilginçtir. Hükümetin imalat sektöründe de, grevleri kamu çıkarı bahanesiyle yasaklayabildiği düşünülürse, bir memurun şu sözleri kolayca anlaşılabilir: "Kolombiya'da grev hakkı yoktur". Grevin yasal olduğu alanda, aşırı karmaşık bir işlem, (grevin işletmeye ekonomik olarak zarar verebileceği anlaşılırsa) patronu ödün vermeye zorlamayı önlüyor. Yasal grev ilanına kadar en azından 80 gün geçiyor. Bu zaman süresince, işletme, depolamayla, işten çıkartmalarla vs. zararı en aza indirgeyebiliyor. Sendikaların mücadele güçleri örgütsel bölümleri ile daha da zayıflıyor. 1974'de kayıtlı 4000 bağımsız sendikadan neredeyse yarısı "Sindicatos de base" yani işletme alanında sendikalar, diğer % 40'ı "Sindicatos gremiales" (küçük imalatı kapsayan mesleki sendikalar), %10'u ise endüstri sendikalarıdır. Yürürlükte olan iş kanunu işletme sendikalarını kayırıyor, ücret anlaşmaları da herzaman işletme düzeyinde oluyor. Bütün bir endüstri dalında grevle üstünlük kazanmak için, sayısız bağımsız sendikanın işbirliği yapması ve aynı taleplerin yöneltilmesi gerekiyor. Bu işbirliği, o kadar masraflıdır ki, şimdiye kadar çok ender uygulanmıştır.

SENDİKA MERKEZLERİ VE SİYASİ EĞİLİM

Kolombiya'nın sendika hareketi değişik sendika merkezlerinin birlikte varolmasıyla belirleniyor. Bunun yanısıra Ulusal düzeyde hiçbir merkeze bağlı olmayan bağımsız sendikalar vardır. Geleneksel olarak iki büyük partiye (tutuculara ve libarellere) bağlı UTC (Union de Trabojadores de Columbia) merkezi ve CTC (Confederation de Trabajadores de Columbia), merkezi yanı sıra, Komünist Partisi tarafından desteklenen CSTS (Confederation sindical de Trabajadores de Columbia), solcu katoliklerin CGT'si (Central de Trabajadores) ve köylü sendikası (ANUC) mevcuttur. Bağımsız sendikalar da, örneğin, FECODE (Öğretmenler Sendikasında) ve petrol işçilerinin sendikası USO'da değişik politik gruplar etki kazanmağa çalışıyorlar:

1970'lerdeki grevlerin çoğu Komünist Partisi yanlısı veya bağımsız devrimci sendikalar tarafından yapıldı.

KP yanlısı, devrimci, sosyalist ve bağımsız sendikaların çoğalması da kuşkusuz işletme yönetimi tarafından kurulmuş ve denetlenen, yani işçilerin taleplerini yansıtmayan "Sarı" sendikaların aleyhinedir. 1974'de UTC ve CTC'nin sendikal örgütlenmenin % 60'ını temsil ettiği halde, bu oran, endüstrileşmiş bölgelerin çoğunda (Antioquia Atlantiqua, Bogota, Valle) % 40'a iniyor. Geleneksel sendika merkezlerinin daha çok endüstri ve tarımın geri kalmış bölgelerinde güçlü olduğu görülüyor. CSTC ve bağımsız sendikalar modern büyük endüstride giderek güç kazanıyor. Lopez Midnelson hükümeti (1974-1978) (görev süresinin başında, şaşırtıcı olarak önce CSTC'yi, sonra da CGT'yi resmi olarak tanıdığında), bu yeni gerçekleri, tanımak zorunda kaldı. Başlangıçta, reform vaadlerinden dolayı olumlu karşılanan bu başbakanın döneminde çalışan kesimin hayat şartlarının hızla daha da kötüleşmesi, işçi mücadelelerinin sertleşmesine, 1975/76'da en tutucu bölgelerde bile grevlerin uzun süre devamına yol açtı. Ulusal dayanışma dalgasını başlatan Rio Paila'da şeker işçilerinin ve Bogota'da Vanitex tekstil fabrikasının kadın işçilerinin grevleri örnek gösterilebilir. Halkın çoğunluğunun durumu o kadar kötüleşti ki, "sarı" sendika da, 14 Eylül 1977 "paro cicico"yla (sivil grev) doruğa ulaşan, ulusal çaptaki protesto hareketine katılmak zorunda kaldı. Grevin kısmi başarıları, fabrikalardaki üretimin durması yanında, gecekondu mahallelerindeki halkın, özellikle Bogota'da, seferber olup, ulaşımı engellemesiyle ekonomiyi çalışamaz hale getirmesine bağlıdır. İşletme düzeyinde sendikada örgütlenmiş işçilerin mücadelelerinin, gecekondu halkının mücadelesi ile birleştirilmesi sorunu, Kolombiya'nın solu için yeniden ortaya çıktı. 1977'deki genel grevden sonra, resmi olarak tanınan dört sendika birliği UTC, CTC, CSTC ve CGT bir işbirliği merkezi oluşturdu: Ulusal Sendika Konseyi (Consejo Nacional Sindical, CNS), Ancak bu Ulusal Sendika Konseyi işlerlik kazanmadı. UTC ve CTC hükümetle, asgari ücret konusunda ayrı ayrı görüşmelere girdiler. Başbakan Turbay, Midnelson hükümeti gibi, örgütlü işçi hareketi karşısında ikili bir strateji uyguladı: sendika birlikleri bir yandan belirli ödünlerle kurumlaştırılırken, diğer yandan bağımsız, sınıf isteklerine yönelmiş işçi örgütleri baskı altında tutulmaya çalışılıyordu. Baskıcı Güvenlik Kararnamesi de işçi kesimini seferber etme ve protesto eylemleri imkanlarını büyük ölçüde kısıtlıyor. Bu kararname geleneksel merkezlerin, UTC ve CTC'nin yöneticileri tarafından kısmen kabul edildi.

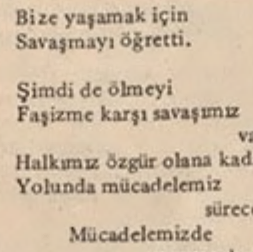
Kolombiya işçi hareketinin eylem birliğiyle birlikte, sendikal bir merkezin oluşturulması zaten güçlü, bağımsız sendikaları dışlayan, bürokratik bir üst komisyondan beklenemez. Fakat sendika birliği için düşünülebilen diğer yollar da sorunludur. Politik önderliği diğer solcu güçler tarafından kabul edilmeyen CSTC çok belirgin biçimde Komünist Partinin denetimi altındadır. Diğer bağımsız sendikalar da birçok toplantı düzenlemekle birlikte ortak bir platform oluşturamadılar. Aralarında en güçlü olanı, öğretmenler sendikası, FECODE, kendi içinde hizip çekişmeleriyle güçsizleşiyor.

2 Ocak 1979'da Barrancabermeja'da petrol işçilerinin teşebbüsü üzerine düzenlenen sendika toplantısı, şimdiki hükümetin temel demokratik hakları kaldırmak istemine karşı koymak isteyen Kolombiya'nın sendika hareketinin günümüzdeki durumunu yansıtıyor. Bağımsız sendikaların çok sayıdaki temsilcileri yanı sıra, davetli merkezlerden yalnız CSTC toplantıya katılmıştı. Fakat, UTC'ye veya CTC'ye bağlı birkaç bölgesel federasyonlar, yazılarında merkezi sendika bürokrasisinin hükümet yanlısı politikasına karşı geniş muhalefeti dile getirdi. UTC ve CTC'ye, Güvenlik Kararnamesine karşı bir birlik cephesi için çağrıda bulunup bulunulmayacağı hakkında görüş ayrılıkları meydana çıkmıştı. Fakat, gene de Güvenlik Kararnamesine karşı mücadeleyi yeniden canlandıracak olan bir sendikal işbirliği komitesi kuruldu.

- SON -

Bogota'da düzenlenen 1 Mayıs gösterisi

Erdem Erkoç (1961...)

Faşizmle savaşı Eğilmez başı vardı.

Bize yaşamak için
Savaşmayı öğretti.

Şimdi de ölmeyi
Faşizme karşı savaşımız
var.
Halkımız özgür olana kadar
Yolunda mücadelemiz
sürecek
Mücadelemizde
yaşıyacaksın.

ANKARADAN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 890)

ARİF HAZIR

Devrimci arkadaşımızı kaza sonunda yitirdik. Anısını yaşatacağız.

KİLİMLİ HALKEVİ
KİLİMLİ SPOR
ÇATALAĞZI
DEMİRSPOR VE TÜM ARKADAŞLARI

(Demokrat: 893)

ODTÜ GELENEKSEL DÖNEM ŞENLİĞİ

RUHİ SU
TİMUR SELÇUK
ODTÜ KOROSU
ODTÜ–THBT

Yer: ODTÜ Kapalı Spor Salonu.
Tarih: 8.3.1980 Saat: 18.00
Sıhhiye ve Tunus Caddesinden
16.15 ve 17.30 da otobüs kalkacaktır.

ODTÜ–ÖTK

(Demokrat: 891)

Ekonomi

IMF ile imzalanmış olan Stand-by uyarınca

Merkez Bankası'nca kamu ve özel kesim kredileri daraltılacak

● Türkiye ile İMF arasında 1979 Temmuz'undan beri yürürlükte olan Stand-by düzenlenmesinde çeşitli kesimlere verilecek kredilerin sınırlanması öngörülüyor. 1979 Stand-by'ında öngörülen düzeyin üstüne çıkılmaması ve çok sıkı denetim altına alınması baskıcı bir para kredi politikası anlamına gelmektedir.

ANKARA (ANKA)

Merkez Bankası tarafından kamu ve özel kesimlerdeki çeşitli kuruluşlara açılan kredilerin daraltılacağı belirtildi.

Türkiye ile IMF arasında 1979 Temmuz'undan beri yürürlükte olan Stand-by düzenlemesinde, Merkez Bankası iç varlıkları ve kamu kesimine sağlanacak kredilere ilişkin sınırlar öngörülüyordu. Bu limitler, Türk lirasının o dönemdeki değeri göz önünde tutularak saptanmıştı. Stand-by düzenlemesinin teknik çalışmalarına katılan uzmanlar, 1979 yılı Temmuz-Ekim ve 1979 Kasım-1980 Şubat dönemlerinde Merkez Bankası net iç varlıkları ve kamu kesimine açılan kredilerde Stand-by düzenlemesinde saptanan sınırlara uyulduğunu hatırlatarak, Mart-Mayıs 1980 dönemindeki limitlerde de herhangi bir değişiklik yapılmadığına dikkat çektiler. Bu durumda, Mart-Mayıs döneminde net iç varlıklarda 463 milyar liralık, kamu kesimi kredilerinde ise 306 milyar liralık limitler uygulanacak, Mayıs ayında net iç varlıklar en çok 468 milyar liraya, kamu kredileri de en çok 311 milyar liraya yükselebilecek.

Limitlerde, 1979 Stand-by'ında öngörülen düzeyin üstüne çıkılmaması, kamu kuruluşlarının yanısıra, özel sektöre Merkez Bankası'nca sağlanan finansman olanaklarının çok sıkı denetim altına alınması ve baskıcı bir para-kredi politikası uygulanması anlamına gelecek.

Bu arada, mevcut Stand-by'da Haziran-Temmuz 1980 döneminin limitlerinde değişikliğe gidilip gidilmeyeceği ise henüz kesinlik kazanmadı.

AET'de fiyat artışları Ocak ayında rekor düzeye ulaştı

EKONOMİ SERVİSİ

Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkelerinde aylık fiyat artışları Ocak ayında rekor seviyeye ulaştı. Ortak Pazar'ın kurulduğu yıl olan 1958'den beri aylık fiyat artışlarının ilk defa, örgüte üye dokuz ülke ortalaması olarak % 2'yi aştığı bildirildi.

Geçtiğimiz ocak ayında meydana gelen fiyat artışları, dokuz ülke arasında büyük çeşitlilik gösteriyor. Aylık fiyat artışı % 3'le İtalya, % 2,5'la İngiltere, % 1,9 la Fransa, % 1,5'le Belçika gibi ülkelerde bu artışlar yüksek oranlarda olurken Federal Almanya, Hollanda, Lüksemburg ve Danimarka'da yüzde birin altında kalmaktadır.

Bir yıl önceki fiyatlara göre ortaya çıkan artış ise ortalama yüzde 13,4 olarak kaldı. Aynı yıl içinde ABD'de meydana gelen fiyat artışı % 13,9'dur.

Ocak ayı ithalâtı 400 milyon doları aştı

ANKARA(ANKA)

Ocak ayı ithalatının 400 milyon doları aştığı öğrenildi. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün ithalata ilişkin ilk geçici bulgularına göre, Ocak 1980'de, 175 milyon dolar dolayında bir dış ticaret açığı belirdi.

Ocak ayı ithalatının 400 milyon doların üzerinde bir büyüklüğe ulaşması, geçen yılın eş ayına göre % 45 oranında bir artışın varlığını yansıtmaktadır. Buna karşın, Aralık 1979'daki ithalata göre % 35 kadar bir azalma söz konusudur.

GÖSTERGE

Vergi tasarıları (5)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Vergi tasarılarındaki bizce en büyük eksik, buraya kadar yazdıklarımızdan hiç biri değil. Daha büyük eksik bu tasarının da Türkiye'nin gerçeklerini gözönünde tutmayışı ve bu nedenle kaçakçılığın, kara servetin artışına olanaklar, kapılar açmasıdır. Bu görüşümüzü şöyle açıklayabiliriz:

HÜKÜMET ESKİ KAÇAKÇILARA PRİM VERİYOR

Hükümet her şeyden önce eski kaçakçılara prim veren bir karar almıştır. Bu karar vergi tasarısında geçici III. maddeye göre:

"193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu gereğince Servet bildiriminde bulunmak zorunda bulunan mükellefler, 1979 beyannamesinin verilme süresi içinde, daha önce her hangi bir nedenle servet bildirimlerinde yer almamış ya da gerçek değerlerinin altında bir değerle yer almış servet unsurlarını da ilave etmek veya gerçek değerlerine iblag etmek suretiyle 1978 takvim yılı için vermiş oldukları servet bildirimlerini yenileyebilirler."

Bu şekilde yapılan bildirimlerle eski bildirimler arasında fark olursa ve bu farkın yüzde 10'u üç ay içinde ödenirse mükellef hakkında başka uygulama yapılamayacağı tasarıda hükme bağlanmıştır. Bunun anlamı şudur: Bir mükellef vergi kaçırmıştır. Bu kaçırmaları gizlemenin iki yolu var; mükellef servet bildirimine tabii ise. Birincisi servet unsurları arasında yer alan bazı malları servet bildiriminde göstermemek. Altın mı almış, hisse senedi ya da tahvil mi almış bunları göstermeyecek. İkincisi de pahalıya aldığı taşınmaz malları, yani han, hamam, apartmanların değerini düşük göstermektir. Yasa tasarısında deniliyor ki: "Ey kaçakçı sayın bay, ya da bayan! kaçırdıkların helal olsun, sen bunları bundan sonra beyan et, 3 ayda yüzde on vergi öde... O serveti tepe tepe kullan!" Böylece mükelleflerin yıllarca vergi kaçakçılığından oluşmuş servetler, normal alın teri servet yerine geçmektedir.

Denebilir ki "ne olacak varsın öyle olsun. Devlet zaten vergiye muhtaç." Oysa ünlü deyimle "kazın ayağı öyle değil!". Vergi kaçakçılığı ile savaşımda Servet Bildiriminin özel bir önemi var. Bir belli sürede vergi kaçakçısı ne kadar savurgan olsa kazancının bir belli kısmını servetine ekler. Bu servet farkı meydana çıkarılınca, vergi kaçakçılığı da meydana çıkar. Örneğin Bayar ve Demirel'in "Bir küçük Amerika olacağız" deyip özendikleri ülkede, Vergi-Kaçakçılığına karşı en iyi izleme aracı "Net servet incelemesi" olarak gösterilir. Bizde bu esas 1961 de yani Milli Birlik Komitesi iktidarında ve şimdiki vergi tasarısını hazırlıyan kişi tarafından, o zamanın siyasi iktidarına önerilmiş ve Milli Birlik Komitesince yasallaştırılmıştır. O gün bugün bu bildirim yıpratılmaya çalıştırılır kurucu Meclis'te CHP'li parlamenterler, "efendim Servet Vergisi konabilecek bir ortamda alındı bu bildirimler. Bu nedenle herkes her malını yazamadı, bildirimleri mükellefler alsınlar ve geri versinler!" demeye başladılar. Görüşü tamamlamak için şunu da anlatalım: Servet Bildiriminin Vergi Yasasına konuluşuna Milli Birlik Komitesinde de muhalefet olmuş ve Sıtkı Ulay "komiteden istifa ediyorum" diye oturumu terketmişti. Sonradan bu istifanın "komite üyeliğinden değil bakanlıktan" olduğunu ilan ile Ulaştırma Bakanlığından çekilmişti. Bu şiddetli muhalefet karşısında Milli Birlik Komitesi duraksamış ve bildirimlerin Vergi dairesine değil "kapalı zarf içinde Noterlere bırakılması gibi garip bir yol tutmuştu. Bu duraksama ve CHP'nin ciddi muhalefeti (Anayasanın yapılmasından öne geçmişki CHP grubunda) sonucu daha sonra Noterlerden Bildirimlerin geri alınıp düzeltilmesini öngören bir yasa çıkartıldı. Yani ilk bildirimler bir kez değiştirildi.

İlk bildirim çok önemlidir. Çünkü burada bildirimi yüksek verdiği an, yıllar yılı vergi kaçırabilir bir mükellef. Örneğin ilk bildirim de servetini 30 milyon lira yerine 130 milyon lira gösteren bir mükellef gelecek yıllarda 100 milyon lira vergi kaçırma olanağını bulur. Getirilen ve kaçakçılara bayram yaptıran tasarı hükmünün vahim kapsamını anlamak için bir şeyi daha belirtelim. Hele 1962 deki tadilâttan sonra, yani her şeyin kılıfı hazırlandıktan sonra bir servet bildiriminin yerleşip vergi kontrolünde ki işlevini görebilmesi için en az on beş yıl gerekliydi. Yani Servet Bildirimi etkinliğini tam gösterecekken şimdi kaldırıyor. Yazık ki, CHP de buna taraftar. Buradan, bağrımız yanıktır, okuyucularımızın izni ile konuyu sürdüreceğiz

GÜNÜN GÖZLEMİ

Bu düzenin konukları ve entervü hikayesi

Demirna CEYHUN

Süleyman Demirel iktidara geliyor,hemen bir akın başlıyor. Batılı tekelci sermayenin kimi politikacı kılığında, kimi ekonomist kılığında, kimi bilim adamı kılığında bir dolu adamı, ardı ardına üşüşüyor ülkeye. Alınabilecek ödünlerin tamamı alındıktan sonra, bakıyorsunuz ayakları birden kesiliveriyor. Bu kez başlıyor bizimkilerin yabancı parababalarının kapılarına koşmaları.

Aradan bir süre geçince de, artık iktidardaki ekipten daha fazla bir şeyler koparamayacaklarına inandıkları için, adamlar bu kez de tutup iktidardaki ekibi değiştiriyorlar. Geliyor Bülent Ecevit iktidarı. Ve aynı senaryo gene sahneleniyor. Bir akındır başlıyor ülkeye. Görüşmeler, demeçler, övmeler, pohpohlamalar. Bir gürültü, bir şamata, gene, olan bu halka oluyor. Yeni yeni ödünler koparılıyor. Ve tıpkı bir öncesi olduğu gibi, bu ekipten de daha fazla ödün koparamayacaklarını anladıkları an, ayaklarını kesiyorlar beyler, köşelerine çekiliyorlar.Bir süre de bizimkilerin oraya koşuşmalarıyla oyalanılıyor. Sonra da, gelsin gene iktidar değişikliği.

Bakıyorsunuz, bir alavere dalavere , gene Süleyman Demirel iktidara gelmiş. Halkın gözünün içine baka baka "milliyetçilik" söylevleri çekmeğe başlamış..

Bilmem farkında mısınız? Meclisteki bütçe görüşmeleri sırasında, galiba MSP sözcüsü, Yunanistanla aramızdaki 714 sayılı Notham'ın Alman Maliye Bakanı Mathofer'in Atina ve Ankara gezisinden sonra kaldırıldığını, yani onun isteği üzerine bu kararın bir ödün olarak verildiğini söylemişti. Ve Süleyman Demirel de, pür hiddet kürsüye gelmiş, şiddetle reddetmişti bütün bu iddiaları. Ama işin ilginç yanı, aynı gün Federal Almanya Başbakanı Sayın Schmidt parlamentoda yaptığı bir konuşmada bu savı doğrulayarak, 714 sayılı Notham'ın Türkiye tarafından, Mathofer'in Ankara ve Atina gezisinden sonra, onun isteği üzerine kaldırıldığını açıklıyordu. Acaba şimdi hangisine inanmalı? ...

Tabii ki Schmidt'e inanmalı... Adam haklı..

Ne garip... Son bir kaç aydır gerçekten Ankara'ya korkunç bir akın başladı. NATO generallerinin, OECD, IMF, Dünya Bankası, Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu heyetlerinin, yabancı bakanların, bakan yardımcılarının, danışmanlarının biri gitmeden biri geliyor. Şu an Ankada'da kimbilir kaç heyet, bakanlarımızı, büyük bürokratlarimızı, genel müdürlerimizi, müsteşarlarımızı karşılarına alıp, eskilerin deyimiyle siygaya çekiyor? Sanırım bir otel dolusu adam var şu an Ankara'da. Görüşmeler, görüşmeler, görüşmeler.... Ve bir dolu vaad....

Biliyorsunuz, gerek İngilizce'de, gerekse Fransızca'da buluşup görüşmeye, sorular sorarak bir şeyler öğrenmeğe "interview" (entervü) diyorlar. Bizim dile nedense girmemiş. Babıali, Fransızca'nın haber toplama anlamındaki "reportage" (röportaj) sözcüğünü, ilginçtir, biraz da bu anlamda kullanmış. Yani, gidip birisiyle buluşma, görüşme ve sorular sorarak ondan bir şeyler öğrenmeğe, Babıali bizde "röportaj" diyor.

Kısacası, Ankara'ya ardı ardına akın eden bu baylar, buraya röportaja değil, entervü'ye geliyorlar.

Geçtiğimiz günlerde Balkanlarda, bir uluslararası toplantıda, bir fıkra anlatmışlardı. Yugoslavya'daki bir devlet çiftliğinde çalışan genç bir köylü kadın, inek sağmakta rekor üstüne rekor kırıyormuş. Bir inekten onun kadar süt sağan bir başka kimse yokmuş. Bu genç köylü kadının, süt sağmaktaki bu ünü İngiltere'de de duyulmuş. BBC radyosu bu kadınla "entervü"yapsınlar diye bir ekip göndermiş Yugoslavya'ya. Genç radyocular, sorup soruşturup kadını bulmuşlar. "Seninle, demişler, bir entervü yapmak istiyoruz." Köylü kadın ""entervü" nün ne anlama geldiğini nereden bilsin. Şaşırmış. Aynı çiftlikte çalışan, bir yaşlı köylüsüne gitmiş. "Amca, demiş, İngiltere'den yabanlar gelmiş. Benimle bir entervü yapacaklarmış. Allah aşkına, bu entervü ne demek? " Yaşlı köylü, başlamış kafasını kaşıyaraktan düşünmeğe. Acaba bu "entervü" ne demek? Bilmiyor. Ölçmüş biçmiş. "Evlat demiş, vallahi ben de bilmiyorum bu entervü'nün ne demek olduğunu. Fakat sen gene de her ihtimale karşı git bir banyo yap. Yıkan. Altını bir iyice temizle."

Gerçekten bizimkisi de o hesap galiba. Adamlar ardı ardına bizimle entervü yapmağa geliyorlar. En iyisi, o yaşlı Yugoslav köylüsü gibi, biz de her ihtimale karşı bir banyo mu yapsak?

Çünkü hiç kuşku yok.... Bu Batılıların entervüleri, bizim bildiğimiz "röportaj" filan gibi bir şey değil. Açık açık anamızı bellemeğe geliyorlar.

Kayseri'de 1914 kahvehane çay yokluğundan kapanmak üzere

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Kayseri Kahveciler Derneği Başkanı Nazım Karakoç bir açıklama yaparak kentteki 1914 kahvehane ve çay ocağının çay bulamamaktan kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu belirterek şoyle devam etti.

"Uzun süredir Kayseri'de gorulen çay darlığı bugünlerde daha da büyüyerek sürmektedir. Üyelerimize ait 1914 işyerini kapanma tehlikesiyle karşı karşıya getirmiş bulunmaktadır. Tekel Kayseri Başmüdürlüğünün tekel bayilerine haftada 5 kilo olarak yaptığı dağıtımdan derneğimiz hiç bir şekilde yararlanamamaktadır."

Çorum'dan sürülen 16 polis açıklama yaptı

"Tek suçumuz POL–DER'li olmak"

● MEMUR YA EGEMEN VE HAKİM GÜÇLERİN KUKLASI OLACAKTIR , YA DA YILDIRILARAK İSTİFAYA ZORLANACAKTIR. BU BASKILAR BİZLERİ HALKIMIZDAN KOPARAMAYACAKTIR!

ÇORUM(DEMOKRAT)

Çorum Emniyet Müdürlüğü'nde görevli 16 polis memuru, hiçbir gerekçe gösterilmeden çeşitli illere sürüldü.

Halkın polisi olmaya çalıştıkları ve POL-DER üyesi oldukları için sürüldüklerini belirten polisler, kamuoyuna duyurulmak üzere yerel gazetelere yazılı bir açıklama gönderiler. Polisler yazılı açıklamalarında özetle şunları söylediler:

"Saygıdeğer Çorumlular.

Tek suçu POL-DER'li oldukları için, hiç bir gerekçe olmadan kış kıyamet gününde acımasızca sürülen, ilerici, Atatürk'çü, tarafsızlık ilkelerine saygılı anti şovenist özgür, çağdaş ve uygarlık yolunda kendisini yüce ulusuna adamış, sürülen biz POL-DER'li polislerden, siz Çorum'lulara kucak kucak selam, var...

Karanlık güçlerin, anti-demokratik ve anti-hümanist baskıları, bizleri halkımızdan, adalet ve hakkaniyet anlayışımızdan koparamıyacaktır...

Gideceği yerlerde, ev bulabilmek sorunu var... Devletimizin sembolik, olarak verdiği harcırah ile atanılan illere nasıl gidebileceğiniz endişesi var...

Bunlara rağmen, despotik ve politik nedenlerle elbette gideceğiz... Lakin demokrasinin hakim olduğu alemi beşerde, insanlık adına utansınlar..

Hangi çağdaş ve demokratik ülkelerde görülmüştür, bu denli tayinler?.. En ilkel ve iptidai ülkelerde dahi, bu tür kıyımlar ve sürgünler görülmemiştir..

Memur ya egemen ve hakim güçlerin "kuklası olacaktır" veya usulsiz tayinler, acımasız kıyımlar ve gerekçesiz sürgünler ile yıldırılarak; sinsice istifaya zorlanacaktır.

Hayır.. Memur vicdanla, mantıkla bağdaşmayan bu tür haksızlıklarla yılmayacak ve de yıldırılamayacaktır..:

ÖĞRETMENLERİNİN SÜRÜLMESİNİ PROTESTO İÇİN

Soğanbükü halkı çocuklarını okula göndermiyor

İVRİNDİ BALIKESİR (DEMOKRAT)

İvrindi ilçesine bağlı Soğanbükü Köyü halkı, öğretmenlerinin sürgün edilmesine karşı direniyor. İlkokul bahçesinde toplanan köy halkı, öğrencileriyle birlikte sürgünleri protesto etti.

Daha önce Balıkesir Valiliğine verdikleri dilekçelerle, öğretmenlerinin iade edilmesini isteyen veliler şunları söyledi: "Bugüne kadar olumlu bir sonuç alamadığımız gibi, dilekçemize cevap bile verilmedi. Köylülerin isteği gözönüne alınmadı. Öğretmenlerimize sonuna kadar sahip çıkacağız. Okullarına dönesiye kadar çocuklarımızı göndermiyeceğiz" dediler.

Güvenlik güçlerinin müdahele etmesine rağmen, köylülerin okul bahçesinden ayrılmayarak sürgünleri protesto ettiği ve daha sonra da çocuklarıyla birlikte okulu terkettikleri bildirildi.

Öte yandan, Susuz Yayla Köyü halkı ve öğrencilerinin de öğretmenlerinin geri verilmesi için, okulu boykot ettikleri öğrenildi.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'ndan 74 memur daha sürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda çalışan 74 ilerici memur daha faşist işgal altındaki kentlere sürüldü.

Bakanlık çalışanları adına yapılan açıklamada "Sürülen 74 arkadaşımızın, daha evvel bakanlığın bir grup silahlı faşist tarafından basılması sırasında gözaltına alınan ve sonra serbest bırakılan memurlardan olması dikkat çekicidir" denildi.

Memurların bu sürgünlerle istifa ile ölüm arasında bir tercihe zorlandıkları da belirtilen açıklamada bir süre önce meydana gelen bakanlık baskını olayının sorumlusunun Müsteşar Burhan Özfırat ve bakanlıktaki yandaşları Feramuz Durmuşoğlu ile Atilla Şükrü Ertürk olduğu ileri sürüldü.

İzmir sermayesi "Güvenlik Kuvvetlerine vardım. tonu" kurdu

İZMİR (A.A)

İzmirdeki sermaye çevreleri bir araya gelerek, "güvenlik kuvvetlerine yardım" fonu kurdular. Sanayi ve ticaret odaları bunun için ortak bir komisyon oluşturdular. Bu komisyon da fon kuruyor.

Alınan bilgilere göre, Sanayi Odası, Ticaret Odası, Borsa, Ziraat Odası ve Esnaf ve Sanatkarlar dernekleri Birlikleri, güvenlik kuvvetlerinin gereksinmelerini karşılamak ve ölen güvenlik görevlilerinin ailelerine yardım etmeyi amaçlıyor.

İşçiler: "Faşizme karşı omuz omuza". "Bağımsız Türkiye" diyen arkadaşlarımız gözaltına alındı

İP-HALAT İŞÇİLERİ 48 YIL SONRA İLK KEZ GREVDE

Anadoluhisarı semtindeki Keten, Kendir İp—Halat fabrikasında çalışan yaklaşık 250 işçi, fabrikanın kuruluşundan 48 yıl sonra ilk kez greve gitti. Grev 12 günden bu yana sürüyor.. Greve giden işçilerin aldıkları ortalama ücret net 3200 lira dolayında.

Grev çadırında görüştüğümüz işçiler "yıllardır patron ne verdiyse eyvallah dedik artık yeter hakkımızı alıncaya kadar dayanacağız ve başaracağız" dediler ve şöyle devam ettiler: "Bağımsız Türkiye" ve " Faşizme karşı omuz omuza" sloganlarını attık diye sendikacı ve işçi arkadaşlarımızdan bazıları gözaltına alındı"

Bir kadın işçi "Türkiye'de 3200 liraya çalışan milyonlarca emekçiden biriyiz, kendimizi onlardan ayrı düşünemiyoruz. Kavgamız haklı kavgadır, çoluk çocuk sonuna dek dayanacağız" dedi. 18 yıllık işçi olduğunu belirten kadın emekçi "artık uyandık, aciz değiliz hak istemekten, yeter ki İp—Halat işçileri olarak birlik ve beraberlik içerisinde olalım" diyerek sözlerine devam etti.

İşçiler ortak sorunları hakkında şunları söylediler.

"Amaçları işçilerin sessizliğini sağlamak, ama başaramıyacaklar. Onların sessizlikten anladıkları hak—hukuk aramamak. Sendikanın—işçilerin ortaklaşa tesbit ettikleri sloganların yasaklanmasını, bunun bahane edilerek arkadaşlarımızın gözaltına alınmasını protesto ediyoruz. Nerede görülmüş grev yerinden işçilerin hak—hukuk arayan pankartlarının indirildiği. Bu baskılara bir son verilsin".

İp—Halat işçileri 48 yıllık aradan sonra ilk kez grev sevincini yaşıyor, ve haykırıyorlar "Halit Narin'in tekstil işçileri 28 bin lira maaş alıyor sözleri asılsız" diyerek. "Hakkımızı alacağız 3200 liraya çalışılmaz"diyorlar.

Gebze'de 600 AEG–ETİ işçisi gösteri yaptı

GEBZE(DEMOKRAT)

Gebze'de kurulu AEG—ETİ işyerindeki Devrimci Metal—İş ile bağımsız Otomobil—İş arasında sürdürülen yetki anlaşmazlığıyla ilgili mahkemeye önceki gün başlandı. Duruşma 18 Mart 1980 gününe ertelendi.

Duruşmayı izlemek için fabrikadan adliyeye kadar bir yürüyüş yapan 600 AEG—ETİ işçisi Sendikamız Devrimci Metal—İş, yetkimizi istiyoruz", gibi sloganlar söylediler. Adliye önünde işçilere hitaben bir konuşma yapan Devrimci Metal—İş Sendikası yöneticileri, Otomobil—İş'in AEG—ETİ'de çalışan işçileri açlığa mahkum etmek istediğini, işçilerden korkmuyor ve kendine güveniyorsa referanduma evet demesi gerektiğini belirttiler.

Daha önce, Otomobil-İş üyesi olan işçilerin tamamına yakını, sendikalarından istifa ederek Devrimci Metal—İş'e geçmişler, ancak Otomobil—İş mahkemeye baş vurarak buna itiraz etmiş, yetkinin kendinde olduğunu öne sürmüştü.

Duruşmanın 18 Mart'a ertelenmesinin bildirilmesi üzerine, işçiler toplu halde işyerlerine döndüler.

Yeraltı Maden–İş Aşkale ve Çayırlı'da uyuşmazlığa gitti

ANKARA (DEMOKRAT)

Yeraltı Maden—İş Sendikası yetkili olduğu Aşkale ve Çayırlı Linyit işletmelerinde uyuşmazlığa gitti. Sendika yetkilileri, TKİ Doğu Linyitleri Müessesesine bağlı Aşkale ve Çayırlı Linyit İşletmelerinde, TKİ İşverenler Sendikasına toplu iş sözleşmesi hükümlerini uygulamaması ve işyerlerinde can güvenliğinin kalmaması nedeniyle uyuşmazlığa gidildiğini bildirdi.

Bir süre önce DLİ Müessese Müdürü Erol Kavukcu toplu iş sözleşmesinin 58. maddesine aykırı olarak 20 işçinin iş akdini feshetmiş. Yeraltı Maden-İş Sendikası ise konuya ilişkin olarak TKİ İşverenler Sendikasını bir toplantıya çağırmıştı. Toplantıda, işverenin yasa dışı davranışları eleştirilerek atılan işçilerin geri alınmaları ve DLİ Müessese Müdürü Erol Kavukcu'nun görevinden alınması önerisi reddedilmişti.

Konuyla ilişkin bir açıklama yapan Yeraltı—Maden İş Sendikası yetkilileri TKİ İşverenler Sendikasının sorunların çözümü için getirilen önerilerin benimsenmemesi üzerine uyuşmazlık tutanağı tutulduğunu belirterek "Aşkale ve Çayırlı işyerlerinde toplu iş sözleşmesini hiçe sayan ve işçilerin can güvenliğinden başlamak üzere iş güvencesini ortadan kaldıran TKİ ve DLİ yöneticilerinin sorunların çözümüne yanaşmamaları üzerine tutulan iki uyuşmazlık tutanağının Çalışma Bakanlığı'na iletilerek toplantı istediklerini" söylediler.

Paris'teki Türkiye'li kaçak işçilerin açlık grevi

Selçuk Demirel

Bizi çalıştıran küçük atölye sahipleri de, büyük patronlar tarafından sömürülüyor

"Geçmiş çağlarda bile görülmeyen bir zulüm çemberi içindeyiz"

● "Kaldığımız çatı katlarında, eskiden hizmetçiler otururmuş. Fransızlar köpeklerini bile saklamaz buralarda."

● "Polisin metroda, sokakta, dükkanlarda yaptığı kimlik kontrolünden kaçabilmek için bazı arkadaşlarımız gece gündüz bodrumlardaki atölyelerde yatıp kalkıyorlar."

–2–

KÜÇÜK PATRONUN 55 FRANKA MAL ETTİĞİ ELBİSEYİ BÜYÜK PATRON 1200 FRANKA SATIYOR

Buraya gelen işçiler geri dönemediler. Geldiklerinde biraz para biriktirebilenler ufak ufak atölyeler açtılar. Bu atölye sahiplerinin de işçilerden pek farkı yok. Bunların pek fazla kazandıkları söylenemez. Büyük paralar, büyük patronlara nasib oluyor. Bu büyük patronların işyerine MAİSON diyorlar burada. Bu işte büyük parayı onlar vuruyorlar. Mesela atölyeye bir elbise geliyor. Bu elbisenin mağazada fiatı 1200 Frank, bu elbise atölye sahibine 55 Franka veriliyor. İşte küçük patronların ancak 55 Franka sattıkları elbiseler, büyük patronların vitrininde 1200 Franka alıcı bulabiliyor. Atölye sahibi küçük patronun aldığı 55 Frankın içinde atölye kirası var, elektrik masrafı var, usta-işçi ücretleri var ve atölyenin bir yığın malzeme gideri de bunun içerisinde.

Bizim asıl mücadele verdiğimiz bu küçük atölye sahipleri değil; aslında onlar da büyük patronlar tarafından sömürülüyor. Asıl düşmanımız, büyük MAİSON sahipleridir.

YILIN ALTI AYI İŞSİZ VE AÇIZ

Biz kaçak işçilere verilen ücretler patronlara göre değişiyor. Bir iş bulduğumuzda her koşul altında çalışmak zorundayız. Çünkü kartsız, "turist" pasaportlu işçi, normal yollarla iş bulamaz.

Burada iş bulmak konusunda en büyük zorluklarımızdan biri de SEZON. Bir yıl iki çalışma dönemine, SEZONA (Mevsime) ayrılmış. Aslında normal koşullar altında ayrılmaması gerekir. Fransız kanunlarında belirlenen günde sekiz saat, haftada 40 saat çalışma gündemde olsa, "ölü sezon" diye birşey olmayacak. Aslında bu olayın nedenlerinden biri de, işçileri buraya bağlamak. 6 ay çalışıp, 6 ay tüketmelerini sağlamak. Para biriktirip memlekete dönebilecek ölçüde paraya sahip olan hiçbir işçiye rastlamadık daha; 6 ay boşta kalınca para birikmiyor.

FRANSIZ POLİSİNİN EN ÇOK BASKI YAPTIĞI KESİM KARTSIZ YABANCI İŞÇİLERDİR

Bizlerin yaşam koşulları da diğer milletlere göre çok kötü. Fransızlar bizden çok çok iyi koşullara sahipler. Diğer uluslara göre de en kötü yaşam koşulları altında olanlar yine Türkiyeliler. Genel olarak Fransız polisinin baskısı kaçak Türkiyeli işçilere yönelmiş durumda. Metroya doğru dürüst hiçbir kaçak işçi binemiyor. İş yerinden evine yayan gidip geliyor. Mağazaya belirli saatlerde girip çıkabiliyor. Çünkü polis yakaladığında ya yurt dışı ediyor, ya da en azından karakola götürüp 24 saat; hatta son çıkan yasalara göre 48 saat içerde tutabiliyor.

OTURDUĞUMUZ ODALARDA KÖPEKLER BİLE KALMAZ...

Bizim burada oturduğumuz yerlerin % 90'ı Fransız Sağlık Bakanlığının oturulmaz diye rapor verdiği yerlerdir. Ama mecburuz. 7. katlarda, helası, banyosu, suyu, elektriği olmayan odalarda...

7. Katlar, bizim aramızda bir deyim olmuştur. "Allah'a en yakın yerde oturuyoruz" diye şakalaşırız kendi aramızda. Bunlar genellikle tavan araları oluyor. Çok çok eskiden güya hizmetçi odaları olarak kullanılıyormuş. Ama bırakın hizmetçiyi, buralarda, Fransızlar çok gelişmiş medeni insanlar olarak köpeklerini bile saklamazlar bence. Fakat işte biz bu ancak bir kişinin kalabileceği odalarda en aşağı 5 kişi kalıyoruz. Ayrıca bir de atölyelerde kalanlar da var. Polis tarafından çok sık yakalanan işçiler, korkularından bu atölyelerden çıkamıyorlar. Gece gündüz orada kalıyorlar.

Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu:

GÖÇMEN KONFEKSİYON İŞÇİLERİ MÜCADELE EDİYOR

...Düşük ücretlere ve kötü çalışma koşullarına karşı kavga veren C.F.D.T. bu katmerli sömürüyü protesto eder.

Hakları için savaşan Türkiyeli işçileri sonuna kadar desteklediğini açıklar.

- Konfeksiyondaki kaçak işçilere, derhal oturma ve çalışma kartı verilmesini,
- Yasal ve gerekli haklarının, ücretlerinin, sosyal güvencelerinin hemen sağlanmasını talep eder.

C.F.D.T. kendi bünyesinde örgütlü olan ve ortak talepler için savaşan tüm işçileri bir kitle mücadelesine davet eder.

Bazı Türkiyeli işçiler, açlık grevine gitmek zorunda kalmışlardır.

C.F.D.T. tüm halkı, özellikle de Fransız işçi sınıfını bu emekçilerle bütünleşmeye ve onların haklı mücadelesini desteklemeye çağırır.

Kartsız işçilerin durumunu düzeltmek için C.F.D.T., İçişleri ve Çalışma Bakanlığı'nda girişimlerde bulunmakta; konfeksiyon patron sendikalarına, çalıştırdıkları işçilerin haklarını tanımaları için baskı yapmaktadır.

KONFEKSİYON EMEKÇİLERİNİN SAVUNULMASI İÇİN YAPILACAK TOPLANTILARA KATILIN!

Kaçak Türkiye'li işçiler, polise yakalanmak korkusuyla geceleri bile, çalıştıkları atölyelerde kalıyorlar.

FRANSIZ BASININDA GREV

ÇALIŞMA İZİNLERİ YOK, YANİ SESLERİNİ DUYURMA İZİNLERİ DE YOK

Haftada yedi gün, günde 12 ila 18 saat, ayda 2000 Franka, yılda yalnızca altı ay çalışmak. Senenin geri kalan bölümünde, işsiz, parasız borçlarla, tasarruflarla yaşamak... Bu durumda olan işçiler, vasıflı Türk terzileri.

C.F.D.T. (FRANSIZ IŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU) HAFTALIK BÜLTENİ 21/2/1980

KONFEKSİYONDAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER ARTIK KAÇAK ÇALIŞMAK İSTEMİYOR

Marcadet sokağında bir binanın bodrumunda büyük bir oda. Yerde uyku tulumları. Yorgun bakışlı bazı insanlar uzanmış, bazıları oturmuş. Çay dağıtılıyor. Duvarda büyük bir pankart: "KAZANACAĞIZ!", "AÇLIK GREVİ, ÜÇÜNCÜ GÜN."

Burada açlık grevini sürdürenler, kendileriyle aynı kaderi paylaşan 30 bin arkadaşları adına, ilk kez, bu yaşanmaz koşulları protesto ediyorlar. Kendilerine Paris'te çalışma ve oturma kartı verilmesini istiyorlar. Duvarda, kendi ürettikleri malları görüyoruz: 400 Franka satılan, patrona 34 Franka gelen ve işçinin 12 Frank kazandığı bir elbise. İşçilere 10 Frank sağlayan 350 Frank fiyatındaki rengarenk bluzlar!

LA CROİX
J.P. HAUTTECOEUR

KARTSIZ TÜRKİYELİ İŞÇİLER STOLERU'YÜ ZİYARET ETTİLER

Yabancı işçiler Bakanı Lionel Stoleru açlık grevi yapmakta olan kartsız Türkiyeli işçileri kabul etti. Bakan sorunu incelemek için bir çalışma grubu oluşturmaya karar verdi. Somut sonuçlar bekleyen Türkiyeli işçiler hareketlerini sürdüreceklerini açıkladılar.

Stoleru'nün kuracağı grup içinde şu anda yasa—dışı durumda bulunan işçilerin sorunlarıyla ilgili her kesim temsil edilecek.

LE MATİN 20/2/1980

DİE'de 350 memurun sözleşmesi feshedildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Devlet İstatistik Enstitüsü'nde çalışan 350 sözleşmeli personelin hizmet akidleri feshedildi.

DİE'de çalışan kadrolu ve geçici memurlar bir açıklama yaparak 1980 genel tarım ve nüfus sayımları nedeniyle DİE'nin elemana gereksinmesi olduğunu ve böyle bir dönemde çalışanların işine son verilmesinin amacının, işyerine faşist militanları yerleştirmek olduğunu ileri sürdüler.

Memurlar, "biz DİE emekçileri olarak bütün bu aksaklıkların Türkiye'deki baskıların bir parçası olduğunu söylüyor ve bütün gücümüzle karşı çıkacağımızı tekrarlıyoruz. DİE'de bundan sonra gelişecek olayların sorumlusu yeni MC ve onun iş başına getirdiği idare olacaktır." dediler.

DİSK'e bağlı TEKSTİL sendikası TEKSİF'i referanduma çağırdı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Başkan vekili Süleyman Çelebi dün basına ve TRT'ye bir açıklama yaparak, Yalova'daki Elyaf ve İplik işyerlerindeki yetkili sendikanın belirlenmesi amacıyla Teksif Sendikası yöneticilerini referanduma çağırdı. Yalova'da kurulu ve 600 kadar işçinin çalıştığı Elyaf İplik Fabrikasında Tekstil Sendikasının başlattığı örgütlenme çalışmalarının bütün hızıyla sürmekte olduğunu belirten Süleyman Çelebi "Toplu sözleşme yetki mücadelesinin kısa yoldan ve en sağlıklı biçimde işçilerin yararına çözülmesinin ancak REFERANDUM ile mümkün olduğunu belirtti

Faşistler askerlere ateş açtı, 1 kişi öldü

HABER MERKEZİ

Ankara Yenimahalle Çarşı caddesinde faşistlerin halka saldırması sırasında çıkan çatışmada başından tabanca kurşunuyla yaralanan sağ görüşlü Yavuz Turan, kaldırıldığı hastanede öldü. Olaydan sonra Ragıp Tüzün caddesinde toplanan sağ görüşlü bir grup, gösteri yapmaya ve sağa sola saldırmaya başladı. Olaya müdahale etmek isteyen askerlere faşistler ateş açtı. Askerlerle bir süre çatışan faşistlerden Bayındırlık Bakanlığında memur olduğu saptanan İrfan Teksen yaralandı. Numune Hastanesine kaldırılan İrfan Teksen, kurtarılamayarak sabaha karşı öldü. Faşistlerin askerlere ateş açması sırasında jandarma erlerinden yaralanan olup olmadığı henüz saptanamadı.

Aktepe semtinde iki kişinin yaralanması ve çeşitli gasp olaylarının sanığı olduğu bildirilen bir faşist iki tabanca ve 11 adet mermi ile yakalandı. Sanığın katıldığı eylemleri açıkladığı ve kendisiyle birlikte çeşitli olaylara katılan dört faşistin de aranmaya başlandığı bildirildi.

KONYA D.M.M.A. BAŞKAN YARDIMCISI ALİ UMURCALILAR DÖVÜLDÜ

Konya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Başkan Yardımcısı Ali Umurcalılar 2 faşistin sopalı saldırısına uğrayarak dövüldü.

Önceki gün Araboğlu civarında yolda yürümekte olan Umurcalılar'a saldıran faşistler olaydan sonra kaçtılar. Yaralanan Umurcalılar'ın tedavisi ayakta yapıldı.

Ali Umurcalılar'ın dövülmesiyle Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'nde faşistlerin saldırısına uğrayan Başkan Yardımcılarının sayısı 4'e çıktı.

• Atatürk Sağlık Lisesi bahçesinde öğrenciler arasında çıkan kavgada biri tabancayla olmak üzere 3 öğrenci yaralandı. Yaralananlardan Ziya Bayram ve İrfan Ayaz'ın taş ve sopalarla, Ahmet Kazım Keskin'in de tabancayla yaralandığı öğrenildi. Yaralıların sol görüşlü oldukları ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

• Akşehir ilçesinde MHP İlçe Binası civarında rastgele ateş açan faşistler daha sonra kaçtılar. Açılan ateş sonucu ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

- KAYSERİ'DE SOL GÖRÜŞLÜLERİN GİTTİĞİ BİR KAHVE FAŞİSTLERCE KURŞUNLANDI.
- ANKARA YENİMAHALLE VE KEÇİÖREN'DE İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- İSTANBUL ŞİŞLİ'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI.
- ZİLE'DE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI UZATILDI.
- KONYA D.M.M.A. BAŞKAN YARDIMCISI ALİ UMURCALILAR DÖVÜLDÜ.
- İZMİR BALÇOVA HALK ODASINDA İKİ KİŞİ GEREKÇESİZ OLARAK GÖZALTINA ALINDI.

İSTANBUL ŞİŞLİ'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Şişli yakınlarında Abide-i Hürriyet Caddesi üzerinde işlettikleri büfeyi açmaya giden sağ görüşlü iki kardeşe bir grubun açtığı ateş sonunda kardeşlerden Kemal Er öldü, Mstafa Er ise ağır yaralanarak Şişli Çocuk Hastanesi'ne kaldırıldı.

• Bu arada Gültepe'de Yahya Kemal Eczanesi sahibi Selahattin Doğan dükkanına gelen kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından silahla çeşitli yerlerinden yaralandı. Doğan'ın Şişli Hastanesi'nde tedavi altına alındığı ve durumunun iyi olduğu bildirildi. Yetkililer olayın siyasi yönü konusunda bir açıklama yapmadılar.

• Sağmalcılar Cezaevinden Selemiye'ye duruşmaya getirilen 25 kadar sol görüşlü tutuklu duruşma salonuna girerken çeşitli sloganlar attılar ve devrimci marşlar söylediler. Bu arada yer yer itiş kakışların olduğu görüldü.

• Selimiye Askeri Cezaevinde bulunan 200'e yakın hükümlü ve tutuklu'nun kitap, gazete, dergi gibi basın ürünlerinin kendilerine ulaştırılmamasını protesto amacıyla 4 gündür açlık grevi yaptıkları belirlendi. Gazetemize gelerek açıklamalarda bulunan tutuklu ve hükümlülerin yakınları direniş sırasında hastalanan iki tutukluya gerekli müdahalenin yapılmadığını bildirerek Selimiye Askeri Cezaevi'ndeki bazı uygulamaların da yeniden düzenlendiğini söylediler. Sözkonusu kişiler haftada iki gün olan ziyaret günlerinin haftada bir güne indirildiğini belirterek Salı gününün dışında kesinlikle ziyaretçi kabul edilmediğini bildirdiler.

• Önceki gün Çağlayan'da oturmakta olduğu kahveden bazı kişilerce dışarı çağrılıp kurşun yağmuruna tutularak öldürülen ilerici demokrat polis memuru Mahmut Özen'in cenazesi memleketi olan Sivas'a gönderildi. Mahmut Özen daha önce görevli bulunduğu siyasi şubeden uzaklaştırılarak, toplum polisi olarak görevlendirilmişti.

YOZGAT ÇAYIRALAN'DA MHP İLÇE BAŞKANININ BÜROSU TAHRİP EDİLDİ.

Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde meydana gelen olaylar da MHP İlçe Başkanı'nın bürosu tahrip edildi.

Önceki gün Çayıralan Lisesi'nde faşistlerin devrimcilere saldırdıklarının duyulması üzerine olay yerine gelen halkın da katılmasıyla büyüyen çatışma sırasında çok sayıda faşist taş ve sopalarla yaralandı. Bu arada bir grup halk MHP İlçe Başkanı'nın İlçe Merkezinde bulunan bürosunu tahrip etti. Daha sonra hükümet binasına yürüyen kalabalık bir topluluk Kaymakam'dan MHP eğilimli, olduğunu bildirdikleri Çayıralan Lisesi Müdürü ile Orman Bölge Müdürünün görevlerinden alınmasını istedi.

EDİRNE CEZAEVİNDEKİ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR CAN GÜVENLİKLERİ OLMADIĞINI AÇIKLADILAR

Edirne Kapalı Cezaevi'nde bir süre önce TÖB DER üyesi devrimci öğretmen Rıdvan Binbir'i öldüren faşist Niyazi Kıyar'ın geçtiğimiz günlerde Adnan Oran adlı sol görüşlü hükümlüyü de şişleyerek öldürmesinden sonra diğer hükümlü ve tutuklular bir açıklama yaparak can güvenlikleri kalmadığını bildirdiler. Açıklamada, cezaevinde, faşist katillere karşı etkin önlem alınmadığı takdirde daha büyük olaylar çıkabileceği ifade edildi.

• Edirne'de dün okuldan çıkmakta olan Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi öğrencileri faşistler tarafından tarandı. Saraçlar Caddesi'nde meydana gelen olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Ancak daha sonra POL-BİR'li olduğu söylenen polisler saldırıya uğrayan 41 devrimciyi gözaltına aldılar. Gözaltına alınanlar arasında Gözen Öğrenci Yurdu Müdürü Vecihi Gözen'in de bulunduğu öğrenildi. Gözaltına alınanlardan daha sonra serbest bırakılan 35'i gözaltında bulundukları sürece kendilerine işkence yapıldığını ve kanıtlamak için savcılığa başvuracaklarını açıkladılar. Olayda DMMA öğrencisi Harun Polat silah kullandığı iddiasıyla tutuklanarak Keşan Cezaevine gönderildi. Bu arada 400 DMMA öğrencisi valiye imzaladıkları bir dilekçeyi vererek faşist saldırıları protesto ettiklerini ve can güvenliği, öğrenim özgürlüğünün sağanmasını istediklerini belirttiler.

İZMİR BALÇOVA HALK ODASINDAN İKİ KİŞİ GEREKÇESİZ OLARAK GÖZALTINA ALINDI

Balçova Halk Odası'nın güvenlik kuvvetleri tarafından basılarak aranması sırasında halk odasında bulunan iki kişinin gerekçe gösterilmeden gözaltına alındıkları bildirildi. Öte yandan Halk Odası'nın basılarak aranmasından sonra bölgedeki evlerin ve kahvelerin de arandığı öğrenildi.

BURSA KARACABEY'DE FAŞİSTLER TİP VE SGB BİNALARINI YAKTI

Karacabey'de bir grup faşistin Türkiye İşçi Partisi ve Sosyalist Gençler Derneği binalarına saldırarak ateşe verdikleri bildirildi. Çıkan yangınlar sonunda her iki binanında tamamen yandığı öğrenildi. Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan SGB Marmara bölge sekreteri Abdullah Özgün Saldırgan faşistlerin MHP'li ve ÜGD'liler olduğunu belirterek "yetkililer bu konuda kovuşturma yapmadığı gibi faşistleri himaye etmektedir. Bu tutum yüzünden ilçede alabildiğince terör estirilmektedir.

MANİSA TURGUTLU'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Turgutlu'nun Ahmetli bucağında istasyon kahvesinde oturmakta olan Ali Kahveci adlı kişi kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından çağrıldığı kapı önünde kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü. Yetkililer olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığının araştırıldığını belirttiler.

KAYSERİ'DE SOL GÖRÜŞLÜLERİN GİTTİĞİ BİR KAHVE FAŞİSTLERCE KURSUNLANDI

Yeşilmahalle semtinde genellikle sol görüşlü kişilerin devam ettiği bir kahvehane kimlikleri saptanamayan bir grup faşist tarafından kurşunlandı. Olayda bir kişi yaralandı. Selahattin Çalı'ya ait kahvehanede saldırı sonucunda hasar meydana geldiği ve Şevket Püsküllü adlı yurttaşın yaralandığı bildirildi.

• Karakürkçü Mahallesinde sol görüşlü olduğu bildirilen 18 yaşındaki Yaşar Kılıç, kimlikleri belirlenemeyen silahlı 5 kişi tarafından kaçırılmak istendi. O sırada olaya karışan ve genci kurtarmak isteyen Rıfat Dağ adlı yurttaşın hafif yaralandığı ve saldırganların kaçtıkları bildirildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar.

• Mithatpaşa Mahallesinde bir öğretmen faşistlerin silahlı saldırısına uğradı, ancak yara almadan kurtuldu. Ankara'da bir lisede çalışmakta olan ve Kayseri'de misafir olarak bulunan öğretmen Mustafa Fatih Çetiner, silahlı faşistlerin saldırısından kendisini yere atarak korudu.

ZİLE'DE ÖLÜ SAYISI 2'YE ÇIKTI

Zile'de meydana gelen olaylar sırasında yaralananlardan Mustafa Halil Aydın adlı sağ görüşlü öğrenci tedavi için Ankara'ya gönderilirken yolda öldü. Daha önce de çatışmalar sırasında tesadüfen olay yerinde bulunan ve vurulan Mustafa Başkurt adlı yurttaş da ölmüştü. Her iki cenaze de Zile'deki sokağa çıkma yasağına rağmen ailelerine teslim edildi.

Öte yandan olaylar sırasında ayağından hafif yaralanan Zile Savcı yardımcısı Şevki Kızılçay ayakta tedavi gördükten sonra görevine başladı. Yazıhanesinde olaylar sırasında tabanca kurşunu ile ağır yaralanan Zile CHP İlçe Başkanı Avukat Yakup Kutluer, kaldırıldığı Ankara Numune Hastanesinde hayati tehlikeyi atlattı. Savcı yardımcısı Kızılçay, olaylar sırasında meydana gelen zararın tespiti için çalışmaların başladığını açıkladı.

Bu arada olaylardan sonra ilçeye gelen Tokat Valisi Adil Kerimoğlu çok kişinin gözaltına alındığını ve çok sayıda silah ele geçirildiğini söyledi. Zile'de sokağa çıkma yasağının sürdüğü, Yozgat ve Amasya'dan getirilen ikişer tabur komando erinin cadde ve sokaklarda devriye gezdikleri bildirildi. Bu arada devriye gezen güvenlik kuvvetlerinin zaman zaman evlere girerek aramalar yaptıkları öğrenildi. İlçede fırınların dışında tüm dükkanların kapalı olduğu, ancak ekmek almak için çocukların sokağa çıkabildikleri, bunların da ana caddeye çıkmalarının bekçiler tarafından engellendiği belirtildi.

Zile'nin Korubaşı semtinde halkın biraraya biriktiği gerekçesiyle, sokağa çıkma yasağı Tokat Valisi Adil Kerimoğlu tarafından 1 saat daha uzatıldı. Sokağa çıkma yasağının uzatıldığı hoparlörlerle halka duyuruldu ve uyarılara uymayanlar güvenlik kuvvetleri tarafından kuvvet kullanılarak dağıtıldı.

Bu arada CHP Genel Merkezinde bir basın toplantısı yapan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Zile'de hükümetin yanlı tutumundan cüret alan saldırganların ilçeyi ateşe verip bir yurttaşı öldürdüklerini söyledi. CHP Genel Sekreteri, "Halk dün Zile'de devleti aramış, ama bulamamıştır." dedi.

ESKİŞEHİR'DE FAŞİSTLER BİR KAHVEYİ TARADI 1 KİŞİ ÖLDÜ

Muttalip Caddesi üzerinde bulunan ve çevre halkın devam ettiği Sevil Kıraathanesi henüz kimlikleri tespit edilemeyen 3 faşist tarafından tarandı. Faşistlerin kahveye gelerek rasgele açtıkları ateş sonunda Lokomotif Sanayi Fabrikası'nda işçi olarak çalışan ve soyadı henüz belirlenemeyen Fehmi adındaki işçi öldü. Erdoğan Özbilir ve Çetin Kaya adlı yurttaşlar ağır yaralanarak Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Yaralıların durumlarının ciddiyetini koruduğu öğrenildi. Bu arada emniyet yetkilileri olayla ilgili olarak yaptıkları açıklamada kahvehanenin genellikle sol görüşlerin devam ettiği bir yer olduğunu bildirdiler.

"1 MAYIS KATLİAMI" MAHKEMEDE

Tanık polis 'İLK SİLAH SESİ ŞİFRE İDİ'

"1 Mayıs Katliamı" ile ilgili duruşmaya sıkıyönetim mahkemesinde devam edildi. Duruşmada polis memuru Kemal Sakarya, Miting Tertip Komitesi Üyesi Avukat Müşir Kaya Canpolat ve eski Emniyet Müdürü Mehmet Akzambak tanık olarak dinlenildiler.

İlgili 1 Numaralı SıkıyönetimMahkemesi'nde "1 Mayıs olayları" ile ilgili davaya dün devam edildi.

Duruşmada polis memuru, Kemal Sakarya, olay tarihinde DİSK Hukuk Danışmanı ve Miting Tertip Komitesi'nde görevli Avukat Müşir Kaya Canpolat, Milliyet Gazetesi muhabirlerinden Vasfiye Özkoçak ile eski Emniyet Müdürü Mehmet Akzambak tanık olarak dinlendi.

Olay günü miting alanında İnter Continental Oteli önünde görevli bulunduğunu belirten polis memuru Kemal Sakarya , "Emniyet Amiri Orhan Acar'ın telsizinde, Saraçhane'den silahlı bir grup geldiğini"Emniyet Müdürü'nün ise "bırakın gelsinler, biz ararız" dediğini duydum."Bu anonstan kısa bir süre sonra silah sesleri geldi. Biz İnter'in önündeydik. Görevimiz oteli korumakmış, bunu sonradan öğrendik. Bu ilk silah sesini şifre olarak nitelendirebilirim. Daha sonra bizim bulunduğumuz otel tarafından ve Sular İdaresi tarafından adeta kasıtlı bir şekilde sürekli ateş ediliyordu." dedi.

Daha sonra dinlenen Miting Tertip Komitesi'nde görevli Avukat Müşir Kaya Canpolat mitingten önce bazı grupların mitingi sabote edeceğini duyduklarını bunun üzerine çok büyük güvenlik önlemleri aldıklarını belirterek, bir-iki kişinin silah patlatmasıyla böyle bir olay meydana gelemeyeceğini söyledi. Canpolat konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bu çok iyi düşünülmüş ve örgütlenmiş bir plandır. Silah sesi geldikten sonra da DİSK yöneticileri sürekli olarak halkı uyarıyor ve paniğe kapılmamalarını söylüyordu. Oysa ilk silah sesinin arkasından bir de güvenlik kuvvetlerinin ses bombaları atmasıyla ortalık iyice karışarak panik önlenmesi imkansız hale geldi. Silah sesleri İnter-Continental ve Sular İdaresi tarafından geldi. Bu tertibin o dönemde mitinge karşı açık tavır almış, karşı çıkmış, DİSK'in başını yemeye karar vermiş bir takım güçler tarafından düzenlendiği açıktır. Kitle haberleşme araçlarının taranması ile dahi ipuçları bulunabilir."

Milliyet Gazetesi Muhabirlerinden Vasfiye Özkoçak ise olaydan sonra Taksim Meydanı'nda bulunan ve yerde yatmakta olan yaralıların" şaşkına dönen" polisler tarafından hastaneye götürülmediğini gördüğünü bunun üzerine görevli polisleri uyardığını söyledi.

Son olarak tanık olarak dinlenen eski Emniyet Müdürü, Mehmet Akzambak daha sonra alana giren grupla DİSK görevlileri arasında itiş kakış olmadığını gördüğünü belirterek, diğer tanıkların aksine silah seslerinin İnter Continental Oteli'nden gelmediğini söyledi.

Konya DMMA'da neler oluyor? (2)

Akademi yönetimi okulu şimdilik kapattı

Konya halkı akademinin faşistleştirilmesine izin vermeyecektir

Yeni öğretim yılı ile birlikte "ÜGD"ye kayıt olmayan "haraç" vermeyen öğrencileri okula sokmamak anlayışı başarı ile uygulandı. Bölüm binasına giden tüm yollar ve otobüs durakları 40-50 kişilik faşist gruplarca tutularak, demokrat, ilerici ve tarafsız öğrencilerin okula girmesi hergün engellendi. Öğrencilerin yanında, öğretim görevlisi Faruk Atalayer, Hüseyin Kulu, Uğur Yüksel ve Hüseyin Yurtsever, saldırıya uğrayarak yaralandılar. Akademi idaresinin Vilayet'e yaptığı başvurular ve alınan önlemler hep boşa gitti, faşistlerin "kurtarılmış" bölgesindeki Mimarlık Bölümü'nde oynanılan oyuna "devlet" asla müdahalede bulunmadı.

"Akıncı" öğrencilerinde saldırıya uğrayıp ağır yaralanmalarından sonra, Akademi Yönetimi, Mimarlık Bölümü binasında öğretimin yapılamıyacağına karar verdi. Mimarlık Bölümü ana binaya zor da olsa taşınıp, öğretimin ana binada devamı, okula gelemeyen öğrencilerin topluca ana binaya gelip gidebilecekleri düşünüldü. Akademi yönetiminin bu kararına faşistler şiddetle karşı çıkıp boykota gittiler. Boykota katılmayan öğrencileri okula sokmayıp, düzenli nöbetlerle okul giriş ve çıkışları tuttular. Polis bu nöbet tutuşları ve pankartların asılmasını görmemezlikten gelip, boykota katılmayıp derse girmek isteyenleri boykotçu öğrencilerle birlikte engellediler. Artık Akademi'nin tüm bölümlerindeki faşist olmayan öğrenciler okula giremiyorlar.

Özerk duruma geçip, yeni bir başkan ve yönetimin seçimle Akademi'nin idaresine gelmesine karşın Milli Eğitim Bakanlığı, Akademi'nin özerkliğini kabul etmeyip, hâlâ Akademi'nin kendine bağlı olduğunu iddia ediyor. Bu tavır Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına (1972 21 sayılı Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçe bölümü) Anayasa'nın 120.nci maddesine ve 1418 sayılı yasanın geçici birinci maddesine (bünyesinde 5 doçent ve profesör bulunan akademiler başkan ve diğer organların seçimini yapabilirler) aykırı olmasına rağmen Akademideki demokrat yönetimin görevine son vermek anlayışı içinde davranıyor.

Yoklama çizelgesinden, idareye verilmiş dilekçelerden, noterden çekilmiş protestolardan, kız öğrencilerin bile saldırıya uğrayarak yaralanmalarından, okuldaki polisin yanlı tutumundan, kesin olarak ortaya çıkmış olan yüzlerce öğrencinin okula devam edememesi ve "tek yanlı" eğitim karşısında Akademi Yönetim Kurulu 11 Şubat 1980 günü toplanıp, ve 12 Şubat sabahından geçerli olmak üzere Akademi'de öğretime süresiz ara vermeyi kararlaştırdı.

Karar şu gerekçelere dayandırılıyordu:

"Bu güne kadarki gözlemlerimiz, sınıflardaki yoklamalar, Akademi Başkanlığı'na yapılan sözlü ve yazılı öğrenci ve veli başvuruları ile Akademimize bir kısım öğrencinin artık tamamen devam edemedikleri, bu devamsızlığın da devam edebilmekte olan öğrenci kesimince yapılan çeşitli baskılardan ileri geldiği saptanmıştır.

Tek yanlı devamı ve öğretimi bu suretle sağlamış olan öğrencilerin baskıları zamanla kız öğrencilere de kaydırılmış, akademiye geliş-gidişlerde kız öğrenciler de dövülmeye başlanmıştır.

Aynı grubun baskıları, davranışlarına bu güne kadar herhangi bir suretle engel olunamamasından da cesaret alınarak (olsa gerek) Akademi yönetimine ve münferit öğretim elemanlarına yöneltilmiştir. Bu sağlıksız öğretimin önlenebilmesi için Akademi yönetimine alınmış olan önlemler ve girişimler beklenen sonucu vermemiş görevli güvenlik kuvvetleri de Akademi yönetimine bu bakımdan yeterince destek olamamıştır.

Akademiye tek yönlü öğrencilerin devamı sonucu Akademi içinde oluşan sükûnet, özlenen can güvenliğinin sağlanmış olduğu şeklinde güvenlik kuvvetlerince yorumlanıp lanse edilir duruma gelmiştir."

Akademi'yi "millileştirenler", şimdiden Akademi Yönetim Kurulu'na karşı şiddetli bir korkutma, yıldırma ve kamuoyu oluşturma kampanyası açtılar. Hergün Akademi önünde gösteri yapan faşistleri polis yalnızca seyrediyor. Konya'daki yerel sağ basın ise, okulun kapatılmasına karşı çıkıp, "öğrencilerin okumak istediğini" iddia ediyor.

Konya DMMA'yı faşistleştirmeye çalışan güçler, eğer Akademi yönetimini de değiştirmeyi başarabilirlerse, artık Konya DMMA diğer "Bölgesel (taşra) Üniversiteleri"nin durumuna düşecek. Tüm demokratik güçler Akademi'nin faşistleştirilmesine karşı durma göreviyle yüz yüzeler.

— SON —

Konya DMMA öğrencileri;

"Akademi yönetiminin yanındayız"

"KDMMA Yönetim Kurulu'nun öğretimin sağlıklı yapılamamasından, okuldaki bir grup faşist ve polisçe devrimci demokrat öğrencilere yapılan baskı, zulüm ve saldırılar sonucu okul içinde ve giriş çıkışlarda öğrenci ve öğretim üyelerinin can güvenliklerinin ortadan kaldırılmasından dolayı, Akademi yönetiminin aldığı kararı destekliyoruz.

Bu arada bir grup faşistin okulun açılması için yapmış oldukları tüm çabalar, okumak için değil, faşist saldırıları sürdürmek ve okulu faşist bir üs haline getirmek içindir. Konya halkının faşistlerin bu demagoji ve çabalarına katılmayacaklarını biliyor ve bunlara alet olmayacaklarına inanıyoruz."

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Ne ister bu işçiler...?

"Grev değil çalışma istiyorlar. İtalyan işçileri sendikaları istemiyorlar. İtalyan işçisini dikkatsiz, isyankâr, işden kaçıcı, dalgacı olarak niteleyen ve solcu akımların içinde bilen , Avrupa kamuoyu anket sonucunda ortaya çıkan aşağıdaki cevapları ibretle karsılamıştır.

Araştırma sonuçları şöyledir:

% 32 grev hakkını kullanmayı istiyor, % 18 ara sıra grev istiyor, % 10.8 hemen hemen hiç , % 9.2 grevden kaçtıklarını beyan ediyor."

Dikkatli bir okuyucu yukarıdaki oranları toplayınca % 30 kadar bir eksiklik olduğunu hemen farkedecektir. Evet.. Acaba bu % 30 ne dedi? Herhalde bu işçiler işveren ve grev konusunda beylerin hiç de hoşuna gitmeyecek laflar ettiler ki makasa geldi. Baksanıza % 9.2 grevden kaçıyormuş zaten. Daha ne istersiniz?

Hepsi bir yana da bizim işçi düşmanlarının rahat edebilmesi için bir hayli zamana daha gerek var herhal... Hatırlarsınız, tarihlerden birinde bir bakan kalkıp "Efendim, 80 yıl sonra İtalya'nın bugünkü durumuna erişmiş olacağız" demişti. Bu beyana bakılırsa en az 70 yıl daha "müşfik" ve "barış taraftarı" bir işçi sınıfı ülkemizde gözükmeyecek

Efendim, şu batı gibi olamıyoruz.

Baksanıza şu İtalyan işçisine..

Efendi, aklı başında, isyankâr değil. (Ve aynı zamanda karnı tok.)

Bir de bizimkilere bakın hele. Bir patırdı, bir gürültü. Ne oluyor yani, ne istiyorlar? İyi beslenmiyorlar mı, ücretleri mi yetersiz, sendikalaşmamışlar mı? işgüvenlikleri yok mu, sigortalı değiller mi, her türlü güvenceleri sağlanmamış mı, işten mi atılıyorlar?

O halde ne istiyorlar? Uslu dursalar ya....

TAŞ YAĞMURU

Özel teşebbüs

Kalkınmayı, dış yardımda gören Demirel, hemen IMF'ye sarıldı.

Başbakanlarının yardım isteme hızına uymaya çalışan bakanlar da bu konuda yarışa başladılar.

Onlar da iç yardımlara başvurdular.

Önce Ticaret Bakanı Halil Başol, son alınan devalüasyon ve zam kararlarının uygulamasında işadamlarını "Hükümete yardımcı" olmaya çağırdı.

Sonra devreye Sağlık Bakanı İslamoğlu girdi. Bakırköy'deki Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nin "Hal-i pürmelâli"ni sergiledi TV'de. Ve işadamlarını "Yardıma" çağırdı. Hem de acıklı bir dille.

Eee, ıçışleri Bakanı Gülcügil neden bakan arkadaşlarından geri kalacakmış. O da tüm işadamlarına seslendi. "Emniyet Örgütü"ne yardım için.

"Özel teşebbüs" hükümeti dediğin işte böyle olur.

Cumhurbaşkanı kim olacak?

Tarih tekerrür eder diyenlere ünlü bir düşünür şöyle yanıt veriyor: "Evet ama birincisinde komedi, ikincisinde trajedi olarak".

Cumhurbaşkanlığı seçimi yaklaştıkça ortaya atılan isimler arasında öylesine ilginçleri var ki insan yukarıdaki sözleri anımsamadan edemiyor.

Cumhurbaşkanlığına aday olarak siyasi kulislerde şimdi yeni bir isim dolaşıyor. Söylentiye bakılırsa hükümet de bu kişinin aday olmasından yana. Hatta bunu sağlamak için geçenlerde önemli bir kişinin görev süresinin 1 yıl uzatılması yoluna gidildiği savunuluyor. Bu görüşü ileri sürenler Cumhurbaşkanı'nın çok önemli görevdeki bir yetkiliyi kontenjan senatörü atayacağını böylece aday olmasının sağlanacağını savunurlar. Bu kişiden boşalacak makama da görev süresi uzatılan kişinin getirileceği ısrarla belirtiliyor. Böylece senaryo tamamlanmış oluyor.

Ancak Erbakan'ın deyimiyle biz bu filmi daha önce gördük. Ve sonu komedi ile bitmişti. Aynı film oynatılacaksa bu kez sonunun trajedi ile bitmesinden korkmamak elden gelmiyor. Tabii bunlar bir söylenti üzerine düşünülenler. İlgili ve yetkililerimizin bu konuya bir açıklık getirmesi dileğiyle..

Geç kaldınız hırsız beykardeşim sizden önce hükümet soydu.!

MEHMET

İnşallah geldi

Hoca geceleyin karısı ile konuşurken şöyle bir gerinip,

-Yarın sabah hava yağmurlu olursa oduna, olmazsa çifte gideceğim....der. Çamaşır yıkayan Hoca'nın karısı kaşlarını kaldırıp;

—Hoca inşallah de...der.

Hoca aldırmaz.

—Ne hacet, ikisinden birini yapacağım... deyip yatar.

Sabahleyin evden dışarı çıkınca bir sürü sipahinin kendisine doğru gelmekte olduğunu görür. Tozu dumana katan sipahiler Hoca'nın yanına dek yaklaşırlar.

—Beri gel dayı, filan köyün yolu neredetir? Bize gösteriver... derler.

Hoca kayıtsızca "bilmem" derse de, sipahiler onun ses çıkarmasına meydan vermeden sille tokat önlerine katıp yayan yürüterek kasabaya kadar sürerler. Gece yarısı perişan ve bitik bir halde evine dönen Hoca kapıyı çalar. Karısı zaten meraktadır.

—Kim o.? diye sorar.

Hoca, bitkin bir sesle cevap verir.

—Aç karıcığım, inşallah ben geldim.

Demokrat Nasreddin Hoca

XXX

Krediler geldi geliyor diye bir ömür geçiyor. Yeni MC'nin ekonomik baş tacı Turgut Özal beyefendi kredi için yaptığı seferlerden pek de iyimser dönmüştü. Ama heyhat. Sıfıra sıfır , elde sıfır.

"Demokrat Hoca"nın yukarıdaki kıssasını hatırlatmak istedik Turgut Özal Beye...

Bir dahaki sefere krediler konusunda konuşurken:

—İnşallah krediler geldi, geliyor, biçiminde bir ifade kullanırsanız,ne bilelim, daha iyi olmaz mı?.

Hatırlarsınız, Sabık Başbakan Ecevit de böyle durumlarda "İnşallah" diye boşuna mı diyordu yani?

Çivileme

BATI İPLİĞİMİZİ PAZARA ÇIKARIRKEN

AET ülkeleri Türkiye'nin pamuk ipliği dış satımının kısıtlanması için elinden geleni yapıyormuş.

Dost ve müttefikimiz batının Türkiye'ye işte yeni bir kazığı daha demeyin.

Batıbizim her meselemizi pamuk ipliğine bağladığımızı bildiği için, diğer meselelerimizde de bir gün pamuk ipliğine gereksinme duyacağımızı düşünerek böyle bir yola başvurmuş olacak.

Latin Amerika Sineması

Kutay Derin KUGAY

Güney Amerika 15 ve 16. asırlarda başlıca İspanya ve kısmen Portekiz tarafından sömürgeleştirilmiş ve yerli halkları Hıristiyan olmaya zorlanmışlardı. ABD Monroe doktirinini Latin Amerikayı egemenliğinde tutma ve gelişecek halk kurtuluş hareketlerini kontrol etme amacıyla 1823'de uygulamaya sokmuştur. Tarih Latin Amerika halklarının mücadeleleriyle doludur. 1959 Küba devrimi, Che Guevera Enternasyonalizmi, Guatemala, Haiti, Arjantin, Brezilya, Şili, Puerto Rico, Uruguay ve Peru devrim mücadeleleri ve Nikaragua halk devrimi (1979) Latin halklarının direniş ve zaferlerini belirler.

Latin Amerika toplumsal ve siyasal gelişmeleri bakımından yurdumuza bazı benzerlikler gösterir. Kültür, sanat ve sinema alanında da durum bütün yeni—sömürge ve üçüncü dünya halklarına benzer.

KÜBA: Küba kurtuluş hareketi Batista rejimini ve burjuvaziyi devirmeden önce sinema alanında Yanki Amerikan emperyalizminin eğlence merkezi olması nedeniyle pornografik, adi güldürü ve tropikal müzikal filmlerle doluydu.

Yirmi senedir ABD Küba'ya kati bir ekonomik ve kültürel ambargo uygulamakta ve bu mücadeleci sosyalist toplumu diğer ülkelerden tecrit edici siyaset gütmektedir.

Gerilla hareketinin önderleri sanat ve eğitinin ne denli önemli olduğunu kavramakta vakit kaybetmediler. 1959 da Fidel, genç devrimci hükümetin başkanı olur olmaz sinema ve televizyonu sanatsal iletişimin en önemlileri olduğunu ileri sürdü.

On yıl sonra Birinci Eğitim ve Kültür Kongresi "radyo, televizyon, sinema ve basının ideolojik eğitimde ve kollektif bilincin inşasında güçlü vasıtalar olduğunu, bunların kullanılmasının gelişi güzel ve kendiliğindenciliğe bırakılmamasını" öneriyordu. Kongre "filmleri asrın sanatı" kabul etti.

Devrimden sonra filim üretimi her yıl %80–90 belgesel, eğitici ve kısa haber filimleri olarak gelişti. Bu istatislikten de görüleceği gibi ICAIC (filim yapım, eğitim, ve dağıtım merkezi) belgesel filimlere öncelik tanımaktadır. Bunun nedenleri hem iktisadi hem de ideolojiktir. Toplum düzeni halkın çıkarı için işleyen bir ülkede sanatsal çalışmalar ülkenin maddi şartlarına uyması gerekmektedir. Devrimle beraber genç ve dinamik sanatçılar önemli bir sıçrama gösterdiler ve eski kişisel tatmin ve anlatım metodları yerine birlik (imece) çalışması ve gerçekleşen sosyal değişimi belgelemeye başladılar. Bu uyanış içinde gerçek milli gerçeklerini buldular. Yeni toplumsal duyarlılık ve atılım keşif bir dialektik ve tarihsel anlayış içinde özel bir sinema teorisi ve uygulamasını oluşturdu.

Ünlü belgeselci Santiago Alvarez'de filimlerinde bu yeni yaklaşımı uyguladı. "79 Bahar" Ho Chi Minh'in hayatını şiirsel bir şekilde anlatan, eski ve yeni çekilmiş filimleri "optik baskı" metoduyla çok ilginç bir biçimde sunan etkileyici bir filimdir.

Bu yeni sinematik biçim yeni görüşün bir yansıması olarak içerikten kaynaklanmaktadır. Eski çekilmiş filimleri yeni filimlerde kullanmak, ritmik montaj, dramatik sekans sıralaması, grafik yazı ve çizim kullanımı, seçme müzik ve ses (eclectic), görüntü bindirmeleri uygulanan metodların bazılarıdır.

ICAIC'in kurucularından Alfredo Guevara, kuruluşun amaçlarını açıklarken "sinemanın bütün toplum için esrarengizlikten çıkarılması; bütün hilelerin ortaya koyulması; lisanın gücünü kullanarak sinemanın hipnotizmasına karşı koyulması" diyor. Bu görüşde tüm sanatsal uğraşların ideolojik tarafları olduğunu savunuyor. İşte kapitalist sistemlerin ürettiği sinemanın hilelerinin açığa çıkarılması, o hileleri sergilemek, Küba'lıların deyimiyle "sömürgeleşmişlikten kurtuluş"un bir parçası olarak görülüyor.

ICAIC önderleri her filmin halk kitlesi tarafından izlenip anlaşılabilmesi, iletişiminin kolay olmasını vurguluyorlar. Devrimden hemen sonra "sine-mobil" yani sinema taşıtları, ülkenin dört bir yanına, en ücra köşelerine kamyonlar, tekneler içinde ve hatta katır sırtında, eğitici ve belgesel filimler götürüyorlar, gösteriyorlardı.

Teorik alanda J.G. Espinosa'nın 1970 de "Mükemmel Olmayan Sinema İçin"adlı meşhur yazısı Küba ve geri bıraktırılmış ülkeler için yeni, devrimci ve gerçekçi bir yol çiziyor. Bu yazıda Espinosa ülkenin ekonomik durumunun doğru ve gerçekçi bir değerlendirmesi yapıldıktan sonra genelde kültürel, özelde sinema dalında bu gerçekler içinde üretime geçilmesini, üretim ilişkilerinin ve biçiminin ürünün metod ve tavrını, şeklini direkt olarak etkilediğini ileri sürüyor ve emperyalist ve kapitalist ülkelerin filimlerinin onların konumları ve objektif şartları dolayısıyla başka yaklaşımlar; farklı amaçları, metodları ve seyircileri olduğunu ve üçüncü dünya ülkeleri emekçilerinin ise kendi gerçekleri içinden, kendi ekonomik şartları altında kendilerine özgün sinemalarını yaratmalarını gerekli görüyor.

Ünlü yönetmen T.G. Alea ise filim yaparken,yaratıcılığının paylaşılmasının ortak çalışmanın, kollektif özgürlüğün bilhassa sinemada salt bireysel "özgürlükten" çok farklı olduğunu ve bunun nihai ürünü etkilediğini söylüyor.

İsviçre TV'si "Sürü" ve Yılmaz Güney için bir program hazırladı

İsviçre'de "Sürü" filminin gösterilmeye başlaması nedeniyle, İsviçre Televizyonu film ve Yılmaz Güney hakkında yarım saatten fazla süren bir program yayınladı. Programda İsviçre'nin tanınmış film eleştirmeni ve Bern'de yayınlanan Der Bund gazetesinin sinema redaktörü Fred Zauyg konuşmacı olarak yer aldı. Ayrıca Yılmaz Güney hakkında bilgi verildi ve 'Sürü' filmi tanıtıldı.

1979 Mart'ından bu yana Avrupa da çeşitli festivallerde en iyi film ödüllerini kazanan ve çeşitli ülkelerde gösterilen "Sürü" şu sıralarda İsviçre'de büyük ilgi görüyor. Üç dilde broşürleri yayınlanan film hakkında eleştirmenler özetle şunları söylüyor:

bizim yalnız düşüncelerimize değil, aynı zamanda duygularımıza da seslenmektedir.

Bu film insanlığı ve bilhassa kadınlığı hiçe sayan bir toplumsal yapının eleştirisidir. Doğuda göçebe bir ailenin dramını yansıtmakta ve aynı zamanda aile içinde tek söz sahibi olan babanın bu dramdaki rolünü anlatmaktadır.

Türkiye'nin doğusundan gelen bu göçebe kadının, Ankara'nın henüz bitmemiş gayrı insani kendine yabancı bir inşaatta ölümü, bence bu filmin en çarpıcı yanıdır. Bölünmüş bir dünya, öyle bir dünya ki; bir taraftan çorak çıplak topraklar, diğer taraftan büyük şehrin amansız ve korkunç yapısı. Bir taraftan gelenekler, diğer taraftan

YILMAZ GÜNEY

SÜRÜDEN BİR GÖRÜNTÜ

Şivan'ın ölü karısı Berivan için yaktığı ağıt, Ankara'nın söken şafağını yırtan bir haykırıştır. SÜRÜ adını taşıyan bir Türk filminin bu sahnesi beni uzun zaman etki altında bıraktı. Sahne, bu büyük ve epik eserin hemen hemen son sahnelerindendir. Eser

şüpheli bir ilerleme. Bir taraftan kan davası, diğer taraftan iş kavgası.. Öyle bir dünya ki sevgiye yer yok.

"Berivan ve Şivan'ın sürü ile beraber Ankara"ya gitmesi bir "Odysse" haline gelir. Türkiye'de bağımsız bir film yaratmak da Odysse'dir."

Türkiye çok sıkı bir sansür altındadır ve çok büyük bir buhranın eşiğindedir. Aslında Sürü Yılmaz Güney'in eseri olup, hapiste olduğundan rejisörlüğünü kendisi yapamamıştır. Yılmaz Güney adı bir cinayete karıştığı için 18 sene hapse mahkum edilmiştir. Yılmaz Güney bugün Türkiye'nin en tanınmış kişilerindendir. Bir Türk sinemacısı ve yazarı olarak Türkiye'nin bugünkü durumunda ezilmek istenen halkın sözcüsü ve savunucusu olarak ortaya çıkan Yılmaz Güney, iktidardaki güçlerin düşmanı olmuştur."

DUŞMAN FİLMİNDEN BİR GÖRÜNTÜ

SANSÜR!

«DÜŞMAN» YASAKLANDI

Senaryosu Yılmaz Güney tarafından yazılan, yönetmenliğini Zeki Ökten'in yaptığı başlıca rollerin Aytaç Arman, Güngör Bayrak ve Güven Şengil tarafından paylaşıldığı "Düşman", sansür kurulu tarafından oybirliği ile "kamu düzenini veya ulusal güvenliği zedeleyici" bulunarak, yasaklandı. Filmin yasaklanması üzerine bir basın açıklaması yapan Güney Film yetkilileri, "Uluslararası bir festivalde, toplum yaşamını en iyi yansıtan film olarak değerlendirilen filmimizin yasaklanması çok anlamlıdır" dediler.

"Düşman" katıldığı 30. Berlin Uluslararası Film Festivalinde gerek izleyicilerin, gerekse basının ilgisini toplamış, festival sonucunda da insani değerleri ve toplum yaşamını en iyi yansıtan senaryo olarak değerlendirilip "En İyi Senaryo" ödülünü ve festivale katılan tüm filmler arasında değerlendirme yapan Uluslararası Katolik Film Orginazasyonu OCIC'in özel "En İyi Film" ödülünü almıştı.

Basına yaptıkları açıklamada filme verilen ödülleri de gösteren Güney Film yetkilileri açıklamalarını "Sansür kurulunun sadece "Düşman'a değil, Düşman'ın şahsında bütün demokrasi güçlerine yönelik olan bu yasakçı tutumunu protesto etmek ve bu yasakçı anlayışa karşı mücadele etmek, bütün demokrasi güçlerinin bir görevidir" şeklinde tamamladılar.

Gelişenler, gelişmişliklerinden korkarlar

Raşit KERİM

Son zamanlarda bir "felaket Sineması"dır gidiyor. Nedir, gelişmiş dünyayı bu tür sinema yapmaya iten? Sanıyorum bu sorunun yanıtı, geçen yılların geliştirdiği yeni soğuk savaş döneminde olduğu kadar, kapitalist dünyanın teknolojisinin yarattığı birtakım engellenemez (belki de çok zor önüne geçilebilir) sorunlarda yatmaktadır. Pek fazla zorlama yapmayı gerektirmeden şöyle de diyebiliriz: Gelişmiş sanayi toplumu kendi yarattığı "Tanrı" olan teknolojiden ölesiye korkmakta, bunun yanında getirdiği sorunların ve tehlikelerin kendi Tanrıları kadar Tanrısal büyüklükte sorunlar olduğunun bilincine varmakta ve üstüne üstlük de bu ülkelerin sinema sanayisi de bu korkuyu pekiştirircesine "bu tehlikeler bir gerçekleşiverse bakalım nasıl olur" diyerek felaket filmleri yapmakta yarış etmektedirler. Eh zaten bu tür korku talebi varsa yine aynı tür tanrısal felaketli korku filmleri sunmak klasik arz/taleb dengelerine de uymakta ve yapımcılarına hayli paralar getirmektedir. Şimdi söylediklerimizi somutlamakta ve film örnekleri vermekte yarar var.

Teknoloji geliştikçe ilk balonlar pırpırlı uçaklara, ardından jet motorları geliştirilince de uçaklar büyük Boeing yediyüz bilmem kaçlara doğru devleşmişlerdir. Sinema dünyasını eskiden ayrılık sahneleri ve yolculuklar dışında ilgilendirmeyen hava taşımacılığı ve uçak endüstrisi, içinde yüzlerce yolcu bulundurabilen iki katlı dev uçakları nedeniyle daha köklü ilgisini çekmiş, sonunda Arthur Hailey'in kaleminden Airport/Havaalanı I ve II'yi yarattırmıştır. Görenlerin anımsayacağı üzere her iki film de yüzlerce yolcu ile havalanmakta, göklerde başlarına birtakım tehlikeler gelmekte ve yine her ikisi de birtakım bireysel başarıları olan kişilerce yere sağ salim indirilebilmektedir. Filmlerden ilkinin tehlikesini bombalı bir yarıdeli, ikincisini de küçük uçağıyla uçan kalp hastası bir işadamı neden olmakta, böylelikle oluşan "korkunç facia tehlikeleri" ile uçakların getirdiği güvensizlikler seyircilere zevkle izletilmektedir.

Öte yandan insanlar kendilerine barınaklar yapmakta tarihten de bilineceği gibi epeyce erken davranmışlardır. Teknoloji, barınakları da himayesine alınca çok kâr getiren, binlerce insan alabilen yapılar oluşturulmuştur. İşte önceleri yalnızca bir arka plan olarak düşünülen yapılar, yüzün üstündeki rakamlarla gösterilen katlara çıkınca birer tehlike unsuru halinde görülmüş ve Yangın Kulesi gibi "yüzlerce insan, orta katında yangın çıkan bir yapıdan nasıl kurtulur" konulu filmlere mekan olmuştur.

Çağımıza uyan belirgin bir örnek olarak da henüz ülkemizde gösterilmeyen yeni bir film China Syndrome/Çin Sendromu verilebilir. Film, görkemli ve çok güçlü bir nükleer santralın soğutma sisteminin bozulmasını ve buna bağlı olarak çok ısınan çekirdeğin yer merkezine ve oradan da Çin'e doğru yol alabilme olasılığını konulandırmaktadır. Son çağın en büyük olası tehlikelerinden biri olan nükleer santrallar ve nükleer başlıklı bombalar konularına başka filmlerde de el atan gelişmiş ülkeler sineması, bu türden korkular içinde yaşayanların talebine uygun yeni arz'lar yaratmış olmaktadır.

İlginç bir rastlantı (ya da kasıtlı bir davranış) olarak bu filmlerde teknolojik bir hata gösterilmemektedir. Hata hep bireylerde, kurtarıcılık da hep bireylerdedir. Yani gelişmiş ülkeler sineması, kendisinin efendisi olan çok gelişmiş sanayiyi asla suçlamamakta tam tersine tıkır tıkır çalışan uçakların düşmesine, yüksek otellerin yanmasına, nükleer santralların sızmasına kişisel ihmal ve hataların (sanki teknolojiyi kullananlar yine bireyler değilmişçesine) neden olduğunu söyleyerek, tehlikeleri de birtakım vatansever ve yurtsever kahramanlara (ah, yine bireysel kovboylar) bertaraf ettirerek hem sanayicilere hem de bireyselliği seven koşullandırılmış seyircilerine göz kırpmaktadır.

Bu tür filmlere, Ortak Pazar'ın kuruluşu ile ilişkili korku filmi (yani Avrupa'nın gelişmesini şeytana bağlayan) Omen'i, insanları gelecekten korkutan George Orwell'vari tüm filmleri, bu arada Star Wars'u bile, uygarlıkla daha fazla geliştiği teknoloji ile birlikte daha çok arttığı ve yaygınlaştığı iddia edilen Kanser'li tüm filmleri de katabiliriz.

Felaket sinemasının seyircilerce tutulmasının sınıf atlaması ile yakın ilgisi olduğu da söylenebilir. Öylesine bir yüksek sınıflara geçme hevesi (lüks uçaklarla yolculuk etmek, dev gökdelenlerde oturmak vb.) var ki yukardakilerin uğradıkları tehlikeler bile aşağıdakilerin ağzını sulandırmaktadır.

Bir de sözünü ettiğimiz filmlerin romanlardan aktarma olduğunu gözönüne alarak, sinemanın felaket filmlerinin kökeninin "Felaket Edebiyatı" olduğunu ve bu konunun edebiyat araştırmacılarınca izlenilmesi gerektiğini söyleyerek yazımızı—şimdilik-noktalıyoruz.

GOGOL – PALTO – CEMAL KARABAŞ

TÜRK SİNEMATEK DERNEĞİ GÖSTERİLERİ SÜRÜYOR

Türk Sinematek Derneği'nin düzenlediği "Dünya Sinemasından Örnekler" başlıklı gösteri dizisi 4 Mart'ta başladı. 9 Mart'a dek sürecek gösteri düzeni şöyle:

8 Mart C.tesi
- 14.00 Dr. Caligari'nin Muayenehanesi (Simultane Çevirili)
- 16.00 Ve Çeliğe Su verildi (I) (Simultane Çevirili)

9 Mart Pazar
- 14.00 Gurbette
- 16.00 Ve Çeliğe Su Verildi (II) (Simultane Çevirili)

Cannes film festivaline, Türkiye adına katılan ilk film olan 'HAZAL''dan bir görünüm. (Yönetmen: Ali Özgentürk, Oyuncular: Türkan Şoray, Talat Bulut..)

İFYGM'de Amerikan Sinemasından önemli belgeseller

İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi Mart ayında Amerikan sinemasından önemli belgeseller sergiliyor. Amerikan Haberleşme Merkezi'nin işbirliği ile düzenlenen hafta "D.W. Priffith: Bir Amerikan Dahisi" (D.W.Griffith: An American Genius) ve "Edison Adında Bir Adam" (A Man Calle Edison) adlı filmlerin gösterisi ile başlıyor. İlki, 1970 yapımı olup, ilk film yapımcısı ve yönetmeni Griffith'in yaşam öyküsü üzerine. Filmde "Birth of a Nation" ve "İntolerance" adlı filmlerinden alıntılar yer alıyor.

Haftanın ikinci filmi "Kuzeyli Nanook" (Nanook of the North) Eskimoların toplumsal yaşantıları ve Hudson Bay Territory'deki yaşam kavgası üzerine. Bu, sinema tarihinin ilk belgeseli olup en iyilerinden sayılmakta. Aynı gün, California'daki NGM stüdyolarında 1930 ile 1959 yılları arasında yapılmış filmlerin, film yıldızlarının ve o devrin ünlü yıldızlarının en tanınmış filmlerinden parçaların gösterildiği "Hollywood: Düş Fabrikası" (Hollywood: Dream Factory) adlı belgesel gösteriliyor.

Haftanın üçüncü günü 1958 Robert Youngson yapımı olan "Güldürünün Altın Çağı" (Golden Age of Comedy) sergileniyor.

Amerikan belgeselleri haftasının son filmi John Ford üzerine. Yönetmenin yapmış olduğu filmler anlatılmakta olup sessiz filmlerinden bugünkü filmlerine kadar hepsinden parçalar gösterilmekte. John Ford'un felsefesi ve sinema sanatındaki icatları anlatılmakta.

Amerikan Sinemasından Belgesel Örnekler:

- 11 Mart Salı 18.00 D.W. Griffith: Bir Amerikan Dahisi / Edison Adında Bir Adam
- 12 Mart Çarş. 18.00 Kuzeyli Nanook / Hollywood: Düş Fabrikası
- 13 Mart Perşembe: 18.00 Güldürünün Altın Çağı
- 14 Mart Cuma 18.00 Yönetmen John Ford

Az kazanandan çok, çok kazanandan az

(Baştarafı 1. Sayfada)

rekse Kurumlar Vergisinde de öngörülen değişiklik tasarıları ile vergi kaçakçılarının, şirket sahiplerinin ve para babalarının vergisini önemli ölçüde azalttığını belirttiler.

SERVET BİLDİRİMİ VE AFFEDİLEN SERMAYE

Tasarıları inceleyen uzmanlar, bu tasarıyla vergi kaçakçılığının teşvik edildiğinde birleştiler. Servet bildirimlerinin yenilenerek, yıllarca vergiden kaçırılmış gelirlerin sadece yüzde 10 oranında vergilendirilmesi hükmüne değinen uzmanlar ., bunun, devletin vergi kaçakçılarından hesap sormayacağı anlamına geldiğini savundular. Tasarıların yasallaşması durumunda vergi sisteminde servet bildiriminin ancak 15 ila 20 yılda yerleşerek etkisini gösterebileceğini belirten uzmanlar, "1961 yılında konulan ve 1963 yılında yenilenen servet bildirimi tam etkili olmaya başladığı bir sırada, bu yolla izlenebilecek kaçakçılık için getirilen bu affın şistemi çökerteceği anlaşılmaktadır." dediler.

AFFEDİLEN SERMAYENİN YÜKÜ EMEKÇİLERE BİNECEK

Tasarıda yer alan ek; 3 maddeyle getirilen ve sermayenin affını öngören bu değişikliğin, vergi kaçakçılarına yeni olanaklar tanıdığı üzerinde görüş birliğine varan maliye uzmanları, "Doğaldır ki vergi kaçakçılığından ötürü doğacak açık, para basılarak kapatılacaktır. Bu da emekçilere binecek bir yeni yük anlamına gelecektir" şeklinde konuştular.

"GÖTÜRÜ USUL" VERGİ VE ANLAMI

Vergi tasarıları vergi kaçakçılarına yeni yeni olanaklar tanırken, tasarının kaçakçılığa zemin hazırlayan daha bir çok hükümler içerdiğini vurgulayan uzmanlar bu konuda şunları söylediler: "Bunlardan birisi "götürü vergi" usulle vergilendirmedir. Yasada yer alan 7. madde ile Gelir Vergisi Yasasına eklenen hükme göre, bu kişilerin geliri en az ücretin 1,25 katından az, 2 katından çok olmayacaktır. Böylece—piyasa diliyle—kitabına uydurarak "götürü usul" e giren alışverişçilere en çok 129 bin 600 lira vergi matrahı takdir olunacak ve ayrıca en az 40 bin lirayı da vergiye tabi gelir hesabından düşülecek, vergiye tabi gelir sadece 89 bin 600 liraya, vergi de yılda 20 bin liraya (ayda 1650 liraya) düşmüş olacaktır. İşin ilginç yanı, bu usulün faturasız alım satım yapma olanağını tanımış olmasıdır. Bu da kaçakçılığın bir çığ gibi artması demektir"

TOPRAK AĞASI VE ÖDEYECEĞİ VERGİ

Tasarılardaki bir diğer konuya dikkati çeken uzmanlar, bu tasarılarla toprak ağalarının vergiden kurtulduklarını belirttiler. Uzmanlar, "Yılda 1.5 milyon liralık satış yapan bir toprak ağası, bir yılda olsa olsa 25 bin liralık vergiyle yükümlülükten kurtulacak, ya da hiç vergi vermeyecektir. Toprak ağalarına bu kolaylığı veren hüküm tasarıdaki ek 1. maddededir. Bu madde ile tarımda götürü yükümlülük sınırı 150 bin liradan 1,5 milyon liraya çıkartılmıştır. 1,5 milyon liralık satış yapan bir toprak ağasının geliri yüzde 90 eksiltilerek 150 bin lira sayılmaktadır. Bundan ayrıca Arazi Vergisi, Borç Faizleri düşüldükten sonra geriye ödenecek vergi diye bir şey kalmayacaktır" dediler.

GELİR VERGİSİNE ÖRNEK

Ayda—sigorta çıktıktan sonra— 12 bin lira brüt ücret. 6 maaş ikramiye, 5 bin lira yakacak zammı alan 2 çocuklu bir işçinin eski ve yeni tasarılara göre ödeyeceği vergi şöyledir:

Aylar	Eski yasaya göre	Yeni Yasaya göre
Ocak (İkramiyesiz)	3731.65 TL	1665.00 TL
Şubat (İkramiyeli)	5356.65 "	6165.00 "
Mart (İkramiyesiz)	3731.65 "	1665.00 "
Nisan (İkramiyeli)	6731.65 "	6165.00 "
Mayıs (İkramiyesiz)	3731.65 "	1665.00 "
Haziran (İkramiyeli)	6731.65 "	6165.00 "
Temmuz (Yakıt zamlı)	5315.00 "	3480.00 "
Ağustos (İkramiyeli)	7231.65 "	6165.00 "
Eylül (İkramiyesiz)	3731.65 "	1665.00 "
Ekim (İkramiyeli)	7231.65 "	6165.00 "
Kasım (İkramiyesiz)	3731.65 "	1665.00 "
Aralık (İkramiyeli)	7731.65 "	6165.00 "
TOPLAM	64.517.15 TL	48 795.00 TL

Görüldüğü gibi örnek alınan işçi için yıllık vergi kazancı 15 bin 722 lira ya da ayda 1250 liradır. Bir başka deyişle aylık vergi kazancı yüzde 12'yi bile bulamamaktadır.

Avrupa'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

ise bu yılın ilk ayında 1979 yılının Ocak ayına oranla artış hızı yüzde 87'ye ulaştı.

Ticaret Bakanlığı ve Odalar Birliğince bu konuda yapılan araştırmalarda, geçen yıl hayat pahalılığının yüzde 81 oranında artığı ve bu artışın 1980 yılında yüzde 87 dolaylarında seyredeceği sonucuna varıldı.

Uzmanların tahminlerine göre ekonomik önlemlerden beklenen sonuç alınamazsa, 1980 yılı "Cumhuriyet tarihinin en pahalı yılı" olacaktır.

Demirel Hükümeti'nin uygulamaya koyduğu yüzde 50'lik 25 Ocak devalüasyonunun piyasa fiyatlarına şimdilik yüzde 30 oranında yansıdığı, fiyat endekslerindeki artışın ise Şubat ayında rekor düzeye ulaştığı, araştırmada elde edilen bulgular arasında.

13 büyük bankanın

(Baştarafı 1. Sayfada)

1980 yılı başında 308.1 milyar lira dolaylarında bulunan 15 büyük banka mevduatı geçen bir buçuk aylık bir dönemde 20.8 milyar liralık bir genişleme kaydetti.

13 bankanın ekonomik faaliyetlerin yoğun olduğu 14 ilde gerek kendi kaynakları ve gerekse Merkez Bankası'ndan sağladıkları reeskont ve avanslar yoluyla açtıkları kredilerin düzeyi ise, 1980 yılı başından 15 Şubat tarihine dek geçen süre içinde yüzde 7 oranında artarak 206,8 milyar liraya çıktı. Bu illerdeki krediler de söz konusu dönemde meydana gelen parasal genişleme ise 19,4 milyar lira dolayındadır. Bankaların 1 Ocak 15 Şubat 1979 tarihleri arasında topladıkları mevduatta sağlanan genişleme yüzde 4,5; kredilerindeki çoğalma ise yüzde 3,3 dolayında idi.

Maden işçileri

(Baştarafı 1. Sayfada)

feshini protesto için bir günlük "işi bırakma" eylemi yaparak ocaklara inmediler.

Yeni Çeltek maden işçileri yaptıkları açıklamada, "Sendikamız üyesi ve Aşkale İşletmesi işyeri temsilcisi Ali Taş arkadaşımızın öldürülmesi üzerine bir günlük iş bırakıyoruz. Ülke çapında tüm işçi sınıfına ve biz maden işçilerine giderek azgınlaştırılan bu tür faşist saldırı ve katliamların hesabını soracağız" dediler.

Turhal Özdemir Antimun İşletmesinde çalışan maden işçileri de yaptıkları açıklamada, "Aşkale'de faşist katillerce katledilen Ali Taş arkadaşımızın anısına ve maden işçilerine yöneltilen bu tip faşist saldırı ve katliamların hesabını soracağımızı duyurarak, bir günlük iş bırakıyoruz" dediler.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2.Sayfada)

nilikleri benimsemede bizleri irşad edici bir kıstas bulunmasına medarı olur mülahazasıyla başka bir hususa temas etmek istiyorum. Malumunuzdur ki, son yıllarda hemen bütün camilerimize "hoparlör" tesmiye edilen ses büyüteçleri konulmuş bulunuyor. Müezzin kardeşlerimiz minare şerefelerine çıkıp ordan ezan-ı şerifi okuyacakları yerde, aşağıda oturup hoparlörlerden inşadı tercih eder oldular. Hatta kimisi de var ki, kaset denen icadın kulağını bükerek, bu mukaddes vazifeyi eda ettiği zannıyla hareket ediyor. Gerçi bu gavur icatları sesin daha gür çıkmasını, ve daha uzaklardan duyulmasını temin ediyor ama, böylece Cami Mimarimizin unsur-u aslii olan minareler lüzumsuz mevkiine sokulmuş oluyor. Bu ise din düşmanları tarafından istismar edilerek *"Minaresiz cami de olur"* tefsirine yol açabilir. Giderek, camilerimizin lüzumsuzluğu tezviratına kapı açabilecek olan bu gidişe bir son verilmesi elzemdir kanaatindeyim. Muhterem Altıkulaç vesair din alimlerimiz, bilmem bu hususta ne düşünürler.?.

Cumhurbaşkanlığı

(Baştarafı 1. Sayfada)

uygulamaların Anayasa'nın gerekçesinden, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde gizli oy kullanılması ve bu bakımdan grup denetiminin yapılamamasından bir de teamülden kaynaklandığını belirterek, "Aslında partiler aday belirleyemez. Bağlayıcı grup kararı alamaz diye bir yasa hükmü yoktur. Partiler eğer isterlerse bunların hepsini yapabilirler.

Cumhurbaşkanlığı için aday belirleyebilirler, bağlayıcı grup kararı alabilirler, bu konuyu grupta tartışabilirler. Ancak bunların olabilmesi için parlamenterlerin teamülü zorlamaları, grup yöneticileri üzerinde baskı kurmaları gerekir" dedi.

Seçimlerde gizli oy kullanılmasının grup denetimini tamamen ortadan kaldırdığını belirten yetkili, "ancak bu bağlayıcı grup kararı alınmasında bir engel teşkil etmez" diye konuştu.

Bu arada konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz bir başka hukukçu ise, Cumhurbaşkanı seçimlerine ilişkin olarak şimdiye kadar ki uygulamaların "Cumhurbaşkanı'nın tarafsızlığını sağlamaya yönelik" olduğunu söyledi.

Konunun ilk defa 1960 yılında İstanbul'da Prof. Sıddık Sami Onar başkanlığında kurulan Anayasa Komisyonu'nda ele alındığını belirten hukukçu şöyle konuştu: "Cumhurbaşkanı seçiminde kullanılacak oyların tamamıyla serbest iradeden çıkması öngörülmüştü. O zamanlar geçmiş örnekler gözönüne alınarak Cumhurbaşkanının siyasi partilere angaje olmasının getirdiği sakıncalar önlenmek istenmişti. Kurucu Meclis sırasında komisyonlarda ele alınan Cumhurbaşkanlığının tarafsızlığını sağlama konusu genel kurullarda da uzun uzun tartışıldı. Yasallaştırılamadı ancak teamül haline geldi."

Konuyla ilgili olarak Demokrat'a bir açıklama yapan Avukat Emin Değer ise Cumhurbaşkanı seçimlerinde partilerin bağlayıcı grup kararı almamasının demokrasi kurallarına uygun olduğunu ifade ederek, serbest seçimleri ilke edinmiş demokratik bir ülkede partilerin böyle bir konuda bağlayıcı karar almalarının düşünülemeyeceğini belirtti.

Konunun aslında halkın serbest iradesine dayandığını vurgulayan Değer daha sonra şunları söyledi:

"Demokrasinin da'ha yaygın olduğu ülkelerde biliyorsunuz, Cumhurbaşkanları doğrudan halk tarafından seçilir. Türkiye'de bu seçim parlamento tarafından yapıldığına göre, demokrasiye en uygun olanı partilerin bağlayıcı karar almamasıdır. Zaten bağlayıcı karar alınması Anayasamızdaki cumhuriyet ilkesine ve Anayasa'nın ikinci maddesine aykırıdır. Bilindiği gibi Anayasamızın ikinci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına ve başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan milli demokratik laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu yazılıdır."

Gima'nın

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve çıkışı yasakladı.

Gima'ya kimsenin alınmamasına rağmen, sabahın erken saatlerinde içeriye giren bir gurubun alış-veriş yaptığı görüldü. Polisin halktan fazla mal aldığını ileri süren bazı müşteriler, polisleri sıraya girmeleri için uyardılar.

HANGİ MALLAR KAÇ LİRAYA SATILDI

Satılan Gümrük malları içinde oto radyo-teyp, toshiba teyp, ve başka marka radyo ve teypler, oyuncak araba, şemsiye, tava ve duvar halısı vardı. Radyo ve teyplerin fiyatı 3—6 bin arasında değişiyordu. Şemsiyeler 150, tavalar ise 350 liraya satıldı.

Silahsızlanma

(Baştarafı 1. Sayfada)

Emekçileri Konfederasyonu, Uluslararası Gazeteciler Örgütü. ve Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliğinden temsilciler ile aralarında Fransa, Polonya, Yunanistan ., İtalya, Finlandiya'nında bulunduğu çeşitli ülkelerden konu ile ilgili, tanınmış uzman kişiler ile Türkiye'den sınırlı bir delegasyon katılacak ve bildiriler sunacaklardır.

Sempozyum, UNESCO'nun 1980 yılında toplanması kararlaştırılan Silahsızlanma İçin Eğitim konusunda Dünya Kongresi hazırlık çalışmaları çerçevesinde düzenlenmektedir.

Gölhan

(Baştarafı 1. Sayfada)

dar top devlet kesimindeydi, buyrun şimdi top sizde" diyerek alınan önlemleri mutlaka başarılı kılmak zorunda olduklarını söyledi.

Odalar Birliği'nin Ege Bölge toplantısında konuşan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı Gölhan, Hükümetçe alınan tedbirlerin duran ekonomiyi üreten ekonomi durumuna getirdiğini iddia etti. Gölhan üretim arttırmak ve tüketimi frenlemekte yarar gördüklerini ancak savurgan bir nesil yetiştirmenin acısını şimdi duymaya başladıklarını savundu.

Gölhan konuşmasının liberal ekonomiye değinen bölümünde şunları söyledi: "Tedbirler paketi, devamlı şikayetçi olduğumuz özel kesime devlet müdahalesini büyük ölçüde kaldırmaktadır. Ancak bu tedbirler paketi özel sektöre sunduğumuz liberal ekonomiye geçiş mahiyetindedir. Başarılı olmaya mecburuz. Başka çıkış yolu yok. Bugüne kadar top devlet kesiminin elindeydi, buyrun top şimdi sizde. Bu fırsat size tarihsel bir görev yüklemiştir."

Biri kaçakçı,

(Baştarafı 1. Sayfada)

gurlu ilçesinde 10 adet Çek yapısı Vizor marka tabancayı tanesi 19 bin liradan satın aldılar. Alışveriş sonunda yapılan baskında satışı yaptığı bildirilen MHP yanlısı Şakir Bağuç, Mahir Zeki Gözkonan ve Mevlüt Atalın'ı seri numaraları daha önce saptanan ve tabanca alımında kullanılan paralarla birlikte yakaladılar. Alış verişin yapıldığı evin samanlığı'nda yapılan aramada ise 10 adet Barabellum, 9 adet Çek yapısı Vizor marka tabanca bulundu. Toplam 29 tabanca,52 adet şarjör ile yakalanan silah kaçakçıları ilk sorgularında silahları Samsun'da emlakçılık yapan Ziya Çiçek adlı kişiden aldıklarını söylemeleri üzerine söz konusu kişinin de yakalanarak gözaltına alındığı öğrenildi. Öte yandan kaçakçılık şebekesinin başı olan MHP yanlısı Şakir Baguç'un Çorum MHP İl Yönetim Kurulu üyeliğinden bir süre önce ayrıldığı belirlendi.

Emniyet yetkilileri ortaya çıkarılan şebekenin bir süre önce bir kişinin ölümü ile sonuçlanan Havza'daki olaylarla yakından ilgisi olduğunu, olaylar sırasında Havza AP İlçe Binasında ve faşistlerin üslendikleri camide ele geçirilen silahların aynı şebeke tarafından temin edildiği yolunda önemli ip uçları bulunduğunu belirttiler. Bilindiği gibi geçtiğimiz ay içinde Karadeniz'e açılan "stratejik" bir köprübaşı olan Havza'da faşistler halka saldırmış, halkın karşı koyması üzerine ise önceden silah yığınağı yaptıkları bir camiye sığınmışlardı. Havza'ya gönderilen jandarma kuvvetleri, camiye sığınan faşistleri silahları ile birlikte yakalamış ve savcılığa teslim etmişlerdi.

Emniyet yetkilileri yakalanan kişilerle ilgili soruşturmanın derinleştirilerek sürdürüldüğünü açıkladılar.

İZMİT'TE SUBAY EVLERİNİ SOYAN FAŞİSTLER

İzmit'te bir süre önce yakalanarak gözaltına alınan 5 faşistin Gölcük ve Yüzbaşılar'da özellikle subayların evlerini soydukları belirlendi. Yaklaşık 10 evden mücevherat ve elektronik eşyalar çalan faşistlerin hırsızlık yaptıkları evlerden çıkarken , "Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" ve "Tanrı Türk'ü korusun" yazılı kağıtlar bıraktıkları öğrenildi. Evleri soyulan Değirmendereliler polis karakoluna durumu bildirmelerine karşın herhangi bir soruşturmanın yapılmadığı, hatta evlere gelinip keşiflerde bulunulmadığını söylediler.

Yaklaşık 2 milyon lira değerinde eşya ve mücevher çalan faşistlerin adlarının Halil ve Cemal Bayındır,Erdoğan Bostancı, Kemal Eren, Burhan Öztürk olduğu açıklandı. Bu soygunları faşistlerin örgütlerine maddi güç sağlamak için yaptıkları belirtildi. Olayın yerel basında çarpıtıldığı, adi soygun gibi kamuoyuna yansıtıldığı, bu konuda emniyet müdürlüğünden de bir açıklama yapılmadığı ve olayın geçiştirilmeye çalışıldığı öne sürüldü.

SORGUN'DA BİR BAKKAL FAŞİSTLERCE SOYULDU

Öte yandan Yozgat'ın Sorgun ilçesinde Satılmış Keleş adındaki bir bakkalın da faşistler tarafından soyulduğu öne sürüldü. Dükkanda bulunan 50 bin liralık içki ve sigarayı çalan faşistlerin kimliklerinin belirlendiği ve aranmaya başlandıkları bildirildi.

İran Kürdistan'a

(Baştarafı 1. Sayfada)

özerkliğini silah zoruyla önlemeye çalışmak, sonunda ne Kürtler için, ne de İran için yararlı olacak, ABD yanlısı bir askeri diktatörlüğün işbaşına gelmesine yolaçacaktır" dedi.

İran hükümetini bölgede bir "Kuvvet gösterisine girişmek"le suçlayan Kasemlu, normal sayıda askerin bölgeye gelmesine ses çıkarmadıklarını, ancak bu türden kuvvet gösterilerinin, halkı orduya karşı tahrik etmekten başka bir işe yaramayacağını söyledi.

NATO'nun eylem

(Baştarafı 1. Sayfada)

leri) temsilcilerinin katıldığı toplantıda, Körfez bölgesinin batının güvenliği için taşıdığı önem ve bu bölgenin savunulmasının NATO'nun Avrupa'daki askeri gücünü zayıflatmaması gerektiği gibi konularda tartışılmış, ayrıca Londra'nın Körfez Bölgesine kuvvet gönderme "niyeti" ile Federal Almanya'nın Türkiye'ye yapacağı askeri yardımı arttırma kararları ele alındı.

Toplantıda ayrıca Pakistan'a yapılacak askeri ve ekonomik yardımın önemiyle, İran'la ilişkilerin iyileştirilmesi gerektiği üzerinde duruldu.

Cumhurbaşkanına

(Baştarafı 1. Sayfada)

sürgünler, kıyımlar ve faşist terör alabildiğine yoğunlaşmıştır. İşçiler ve emekçiler bir kat daha açlığa, sefalete ve yokluğa sürüklenmekte, işsizliğe terkedilmek istenmektedir. TEKEL ve TARİŞ'ten sonra ANTBİRLİK işçileri de topluca sokağa atılmak istenmiştir. Açlığa ve işsizliğe terkedilen ANTBİRLİK işçileri haklı olarak direnmektedirler. ANTBİRLİK işçileri, ağabeylerimiz, kardeşlerimiz, bacılarımızdır. Onların derdi hepimizin derdidir. Biz Antalya halkı olarak, yokluğa, açlığa, sefalete, faşist teröre, işsizliğe karşı direnen ANTBİRLİK işçilerini tüm gücümüzle destekliyoruz. İlgililer ANTBİRLİK işçilerinin sorunlarına ve taleplerine cevap vermek zorundadırlar."

Dünya

(Baştarafı 1. Sayfada)

Alman kadın devrimci Clara Zetkin'in önderliğinde Kopenhag'da 1910 yılında düzenlenen bir toplantıda, emekçi kadınların mücadele azmini simgeleyen 8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edildi. O yıldan bu yana her yılın 8 Mart günü, dünya kadınlarının emperyalizme, faşizme, şövenizme, baskıya, zulme, sömürüye ve eşitsizliğe karşı verdikleri mücadeleyi simgeleyen bir gün olarak kutlanmaktadır.

İstanbul Valiliği "Muhbir ağı" örüyor

HABER MERKEZİ

İstanbul Valiliğinin tüm kenti kapsayan geniş bir "muhbir ağı" örmek için yoğun girişimler içinde olduğunu öne süren siyasal çevreler, 1980'lere girerken, İstanbul'un Abdülhamit'in jurnal dönemine benzetilmek istendiğini belirttiler.

Gazetemizi ziyaret ederek konu ile ilgili görüşlerini açıklayan bir büyük partinin İstanbul İl Yönetim Kurulu üyeleri, İstanbul Valiliğinin özellikle kamu kuruluşlarında jurnalliği resmileştiren girişimler içinde bulunduğunu öne sürdüler.

İstanbul Valiliğinin kamu kuruluşlarına gönderdiği bir genelgeyi de belge olarak ileten il yöneticileri, "Bu genelge yakın gelecekte başlatılacak kamu kuruluşların da ki yoğun bir işçi ve memur kıyımının başlangıcıdır" dediler.

İstanbul Valiliğinin 20.2.1980 tarih, 980/73 sayılı, ve konusu "eylemci görevliler hk." olan "kişiye özel" genelgesi aynen şöyledir:

"Ülkemiz düzeyinde olduğu gibi ilimizde meydana gelen anarşik ve terörist olayların incelenmesinde bu olayları organize edenlerin, kışkırtanların ve katılanların bir diliminin devlet dairelerinde görevli olarak bulundukları kanısına varılmıştır.

Kurum amirlerinin kurumlar personelini büyük bir özenle gözden geçirerek kurum içinde gerekse dışarıda eylemlere karıştığı huzuru kaçırdıkları belirgin olarak tespit edilenlerin en çok 28.2.1980 Perşembe akşamına kadar Valiliğimize kişiye özel bir yazıyla gönderilmelidir.

Bu yazıda kuruma ve çevreye zararları kesin olan görevlilerin isimleri, yaptıkları görev, meslek kıdemleri, tahsilleri, ana eğilimleri hakkında çok özel bilgileri içeren bir listenin eklenmesi uygun olacaktır.

Gereğinin zamanında tekide mahal bırakılmaksızın yerine getirilmesini önemle arz ve rica ederim.

DUYURU

1979 yılına ait "Tanıtma kartlarımızın" hükmü yoktur.

AKA BASIN AJANSI

(Demokrat: 892)

MEMLEKETİMİZDEN KADIN MANZARALARI

- "İstakoz yerine bonfile yerim..."
- "Tekmelediler bebemi, bitürlü iyileşemedi bebem..."
- "Kırk yılda bir geliyoruz, bari rahat eğlenebilelim..."
- "Açmayın kapıyı sakın, direnin kızlar..."

HABER MERKEZİ

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle düne ve bugüne bir gezinti yapan Demokrat muhabirleri, "Memleketimizden Kadın Manzaraları" çizdiler.

"YALNIZ BAŞIMA GELDİM, BİRAZ OLSUN SORUNLARI UNUTMAK İÇİN"

"Adım Şermin Şimşek. Ev hanımıyım, torun sahibiyim... Sorunlar öylesine çok ki, aldım başımı çıktım sokağa, buraya Lunapark'a kadınlar matinesine geldim... Ne pahalılık, ne ölen, ne de öldüren... İnsan unutuyor burada biraz olsun bunları..."

....

Zuhal Erdoğan. Çocuğuyla gelmiş eğlenmeye, matineye. "Daha rahatım böyle.. Eşimle geldiğimde bu kadar eğlenemiyorum. Zaten kırk yılın başında geliyoruz buraya, bari ağız tadıyla eğlenelim değil mi ya... Kadınlar özgür, özgür olmasına da, yine de bağımlı olan kadınlar çok... Ben bu konuda rahatım. Kocamın haberi yok. Olsa bile iyi eğlenceler dilerdi yalnızca..."

....

Serper Çorap işyeri. Bir düğüne tanık oluyor grevci işçiler. Fatma ile Mehmet grev yerinde; Fatma gelinliğin üstüne giymiş 'grev gözcüsü' yazan gömleği ve karı-koca birlikte mücadele edecekler bundan böyle.

"BEN NEYSE DE KIZI DURDURAMADIM"

"Kızı durduramadım" dedi yaşlı kadın. Matineye elbet kendi istemi ile gelmemişti. Dediğine göre, torun zorlamış. "Babası laf anlamaz, kızı durduramam. Nemize gerek evladım bunlar bizim... İki yakamızı bir uca denkleştiremeyiz... Buraya gelir bir oturuşta 1000 lirayı öder gideriz... Ama, genç işte. Biz de isterdik gençlikte... Yalnız bırakmaya da gelmez kızı... Para ayarladık, babasını ayarladık, geldik işte..."

Lunapark Gazinosu kadınlar matinesinde, masalar yiyeceklerle dolu. Gazinonun havasına kendini kaptıranlar, masaların yanlarında, üstlerinde, hatta iyice coşanlar sahneye çıkıp oynamaya başladılar. Alkış. Tempo.

....

Alkış. Tempo. Grev yeri. Sendika başkanı işçilere elindeki megafonla seslendi. "Hakkımızı alana dek direneceğiz. Bizi üst üste yapılan zamlarla, lokavtla susturamazlar artık. Tek bir yumruk gibi olmalıyız...."

....

Bir kooperatif. İşçilerden 4'ü erkek, 6'sı kadın. Hepsi sigortasız. Arkadaşlarını işten atmış işveren. "Sakın açmayın kapıyı, direnin kızlar... Ne yaparız biz kışta kıyamette... Burasını savunmasını biliriz... Yılmayın kızlar, toplanın..."

....

TARİŞ'te binlerce işçi işten atıldı. Binlerce işçi, onbinlerce kadın ve çoluk çocuk demekti. Bir anda ekmek teknelerinin kuruduğunu gördüler kadın da kocası da... Bunun için direndiler.... Kocası TARİŞ'te direnirken, Çimentepe'li kadın da mahallede...

....

"BENİM AKLIM ERMEZ EVLADIM, KOCALARINI KANDIRAN GELİYOR"

"Benim neme gerek böyle yerler, kızları getirdim. Babalarını, kocalarını kandıran geliyor. Hoş bazısı da habersiz gelir ya, komşuya der çıkar, kocası iştedir, çıkar... Bu pahalılıkta bunca yiyecek içecekle gelmek kolay değil... Hem az şeyle gelinmez ki... Envayi çeşit yemek var... Eee, sen de yapacaksın biraz bişey... Ben zaten sevmem bunları, zamanında biz de eğlendik... Ama, böyle değil.. Tepiniyor, bağırıyorlar..."

....

Fotoğrafını çektiğimiz kadın, farkına vararak yanımıza geldi, "Yırtın onu ne olur... Ben habersiz geldim... Ya kocam görürse... Keser vallahi kardeş beni... Lanı cimi yoktur adamın..."

....

Biraz değil, oldukça üst düzeyden bir kadın, Konkenli, Mersedesli, Uludağ'lı, İsviçre Alp'li kayaklı, Dior'lu cinsinden. "Zamlar bizi de etkiledi. İstakoz yerine bonfile yiyeceğiz artık.." Şakadan konuştu tabi.

....

Hora tepiyor kadınlar. Erkekleri ile birlikte. Nasıl direndilerse, ekmek paralarına göz dikenlere karşı, aynı coşkuyla mendil salladılar gelecek günlere... "Bir aydır grevdeyiz, hâlâ bir çözüm yok. Devlet lokavt uygularsa"

....

İzmir Gültepe olayları sırasında ölen polisin eşi, ziyarete gelen İçişleri Bakanı'na, "Katil iktidar... Verdiğiniz para kocamı geri getirmez..." dedi.

....

İstanbul Şişli'de faşistlerin katlettiği Mustafa Gökçedağ'ın anası, "Mustafa'yı halkın yanında yer aldığı için vurdular..." dedi.

....

Gene faşistler tarafından katledilen öğretmen Alptekin'in anası Havva Ana, "Artık bu böyle gitmeyecek. Susmayacağız. Madem onlar başlattı, biz de hakettikleri cevabı vereceğiz" dedi.

Aldatmaca yıllarla

(Baştarafı 1. Sayfada)

dınlar Günü'nün yasallaştırılmasını istiyoruz. Emekçi kadınların ve bu benzeri taleplerinin kazanılması için demokratik kadın hareketi olarak derneğimiz (Demokrat Kadınlar Derneği) kapatılmış olmasına rağmen her türden baskıyı göğüsleyerek mücadele edeceğimizi söylüyoruz.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ

Türk Kadınlar Birliği Genel Başkanı Günseli Özkaya, THA'na verdiği demeçte Dünya Kadınlar Günü'nü şöyle değerlendirdi:

"Kadın hakları dünyada uzun bir süre önce alındı.Dünyadaki kadınlar medeni ve sosyal haklarına hemen her ülkede kavuştular. Ancak kanunla alınan bu hakların uygulamaya tam aktarılamadığı ortadadır. Kadınlar artık bunun yeterli olmadığını gördüler. Bir yandan kadınlar tüm haklarını kullanmalarını istemekteler, öte yandan yine birtakım haklara sahip olduklarının bilincine vardılar ve yeni haklar alma amacının peşinde koşmaya başladılar. Bu haklar ülkelerin sosyal, siyasi ve ekonomik gelişimlerine göre elbette değişmektedir.

Kadın haklarının kullanılmasındaki yaygınlık ve yeni haklar peşinde süren kovalamaca, ülkelerin ekonomik gelişmişlikleriyle orantılı oluyor. 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü de bu hakların kullanılması ve yaygınlaştırılması yolunda geniş

Öte yandan THA'na bir demeç veren ozan Ataol Behramoğlu, İKD'nin kapatılmış olması nedeniyle Dünya Kadınlar Günü için "Söylenecek her sözün anlamsız ve işlevsiz kalma durumunda" olduğunu iddia etti. İKD'nin yasaklanmış olmasını", "Kadınların verdikleri onurlu savaşımının da yasaklanmış olduğunu" öne süren Behramoğlu, "Dünya Kadınlar Günü'nü saygıyla selamlıyorum." dedi.

GENEL KURULA ÇAĞRI

Derneğimizin 4. Olağan Genel Kurulu 22.3.1980 günü, saat: 10.00'da Aksaray Küçük Langa Cad. Valide Camii Sk. No: 50, İNCİ—1 Düğün Salonu'nda yapılacaktır.

Çoğunluk sağlanamadığı takdirde 6-4 -1980 günü aynı yerde ve aynı gündemle yapılacaktır.

GÜNDEM

1. Açılış ve Divan Seçimi
2. Saygı Duruşu
3. Çalışma Raporunun Okunması
4. Eleştiriler
5. Aklama
6. Seçimler
7. Dilek ve Temenniler
8. Kapanış.

TÜM PTT—DER
İstanbul Şubesi
Güner Zorlu

Adres:
İstiklâl Caddesi
Asmalı Mescit Sk.
Akdağ Han. Kat: 4 No: 34
İstanbul

(Demokrat: 894)

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

AL BAKALIM! BU KEMAL'İN HAKKI!
HAYDİ YÜRÖYÜN ÇOCUKLAR KEMAL SEN DE TEZGAHI TOPLA.. GİDİYORUZ
İNTİKAMIM ACI OLACAK
NE DURMASI BE.. BENİ DE TUTTULAR, MALZEMEYİ DE ALDILAR ÜSTELİK GAFİL AVLANDIK GAFİL
SEN NE DUR DUN BE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl 11 Sayı: 3316/93

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110.DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm)	700—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.)	2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

BİZİM KADINLARIMIZ

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ - I

KADIN KÖLE DEĞİLDİR

● Kent yaşamında kadının bir meslek sahibi olmak istemesi ekmeğini kendi kazanan bağımsız bir insan olmak istemesi, toplumun egemen değer yargılarıyla çatışır

● Hitler'e göre, kadının yeri "mutfak", yatak odası" ve "kilise"dir

VE MİTİNGTEKİ KADIN

Sırtındaki odun demetiyle eğilip iki büklüm giden köylü kadın. İsmi neon ışıklarında yanıp sönen şarkıcı kadın. Bütün gün evde bulaşık yıkayıp, ütü yapan, yemek pişiren kadın. Üzerine grev gözcüsü gömleğini giyip nöbete duran kadın. Konken masalarında sabaha kadar kağıt oynayan kadın. Ve mitingte pankart taşıyan kadın.

Yaşadığımız toplumun yarısı kadınlardan oluşuyor. Kadınlar, "kadın" oldukları için bir çok sorunlarla karşılaşıyorlar. Ama bu sorunları en ağır yaşayanlar, emekçi kadınlar oluyor. Biz size emekçi kadınlarımızın sorunlarını elimizden geldiğince, dilimizin döndüğünce anlatmaya çalışacağız.

SESSİZ,İTAATKAR VE ÇEKİNGEN OLMASI İSTENEN KADIN

İlk sınıflı toplumdan buyana varolan, kadınlara yönelik baskı ve eşitsizlik, daha kız çocuğun doğduğu andan itibaren başlar. Ana ve baba çocuklarının oğlan olmadığına üzülürler önce. Sonra çocuk büyüdükçe ona kız olduğu sık sık anımsatılıp bir kız çocuğa uygun davranması istenir. Yani sessiz, itaatkar, çekingen olması. Gelecekteki ev kadınlığı rolünü iyice benimsemesi için, oyuncak diye önüne bebekler sürülür. Ufacık yaşta el işlerini öğrenmeye zorlanır, kardeşlerinin bakımı onun üzerine kalır. Biraz daha büyüyünce üstlendiği ev işleri artar. Çocukluğu ve genç kızlığı, bir ev kadınının bilmesi gereken becerileri edinmekle geçer. Çoğu kez ilkokuldan sonra okutulmaz.

FAŞİSTLERE GÖRE ÇOCUKSUZ KADIN TUFEYLİDİR

Kız çocuk evlendirilmek üzere yetiştirilir. Ondan beklenen, yalnızca bir eve, aileye ve çocuklara sahip olmayı amaçlamasıdır. Kocası ve çocuklarına en iyi biçimde hizmet etmekten başka bir şey düşünmemelidir. Kent yaşamında, kadının bir meslek sahibi olmak istemesi ekmeğini kendi kazanan bağımsız bir insan olmak istemesi, toplumun egemen değer yargılarıyla çatışır ve karşı çıkılır. Çünkü kadının dışarda çalışması halinde erkeğe olan bağımlılığının azalacağı ve kendi haklarını daha kararlı savunacağından korkulur. Bu yaklaşım özellikle, kadınlara ilişkin her türlü gerici düşünceyi içeren faşist ideolojide, en [illegible]et biçimde somutlaşır. Mussolini faşizminin ideolologlarından Loffredo'ya göre " Çalışma kötülüklere yol açar, kadını erkekleştirir, erkek işsizliğini artırır, kısırlık ve erkeğe karşı güven eksikliği yaratır... boşanmalara.... kadının erkek karşısında bağımsızlığına yol açar, erkeğin egemenliğini kısıtlar." Hitler de kadının yerinin "mutfak, yatak odası ve kilise" olduğunu söylemiştir. Dünya halklarının bu baş düşmanları, tarihin çöplüğüne atılmıştır ama ülkemizde onların müsvetteleri benzer şeyler söylemeye devam etmektedirler. Alpaslan Türkeş'e göre "Beş ve daha fazla çocuklu namuslu bir Türk kadını milli bir ilahedir, böylelerine taparım. Çocuksuz bir kadın, tahsili zekası ne olursa olsun, hangi memuriyette bulunursa bulunsun, tufeyli bir mahluktur, değersizdir, bir hiçtir. Beşten az çocuğu olanlarda vazifelerini tam yapmamış sayılırlar"

KADIN AYNI İŞİ YAPSA DA ERKEKTEN DAHA DUŞÜK ÜCRET ALIR

Ekonomik zorluklar, giderek artan sayıda kadını çalışma yaşamına ittikçe, ilkokuldan öteye okutulmayan veya hiç okutulmamış kadının girebileceği işler en niteliksiz, en düz, en düşük ücretli işler olmaktadır. Kadın, bir işe girmek için başvurduğunda, öncelik genellikle erkeklere verilmektedir. Kadın aynı işi yapsa da erkeklerden daha düşük ücret almaktadır. İşte terfi etmede, yönetici kademelerde görev almada öncelik erkek çalışanlara ait olmaktadır.

Çalışan kadınların büyük bir kısmı, ellerine bir olanak geçtiğinde işi bırakmayı düşlerler. Yaptıkları işin genellikle tekdüze, sıkıcı olması onları böyle düşünmeye iter. Ama bundan da önemlisi, işten yorgun argın çıktıklarında evde onları bir sürü ev işinin beklemesidir. İşgünlerinin çoğu kez 12 hatta 14 saati bulması onların içindeki çalışma hevesini söndürür.

Çalışan kadınların çoğu, kazandıkları paranın nasıl harcanacağına kendileri karar veremezler. Bunu kocaları belirler.

Kadın iş arayıp bulamadığında kapitalist toplumun aç kalmaması için ona gösterdiği yol, etini satarak para kazanmasıdır. Fuhuş, kapitalist toplumda yasalarla korunur ve emekçi kadınlar ekonomik zorunluluklar ve feodal ahlakın baskıları sonucu bu yola düşerler.

YARIN:
ÇALIŞMA
HAYATINDA
KADIN

8 MART:DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

Alman kadın devrimci Clara Zetkin

Fabrikaların dağılma saatinde, akın akın giden işçiler arasında, eve yetişme telaşında olan işçi kadınlar... Tarlalarda sıcak güneşin altında çalışırken yavrusunu bir ağaç gölgesine bırakıveren köylü kadınlar... Çalıştığı büroya, öğretmenlik yaptığı okula ulaşma telaşındaki memur kadınlar... Ve dışarda çalışmayıp, evin dört duvarı arasında kapalı kalan gününü ev işleri yaparak geçiren ev kadınları... Selam sizlere. Selam sizlere, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde zindanlara düşen, işkence gören, ölen, dünyanın dört bir yanındaki, kendilerini halklarına adamış özgürlük savaşçısı kadınlar...

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde zindanlara düşen, işkence gören, ölen, dünyanın dört bir yanındaki, kendilerini halklarına adamış özgürlük savaşçısı kadınlar..

Bugün 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Kadınların baskısız, sömürüsüz bir dünyaya olan özlemlerini daha güçlü dile getirdikleri gün. Her 8 Mart, kadınların kadın oldukları için karşılaştıkları sorunların, baskıların toplumun diğer sorunlarının ayrılmaz bir parçası olduğunu daha iyi kavradıkları ve içinde yaşadıkları düzene karşı sınıf bilinçlerinin daha da pekiştiği bir gün oluyor.

Bundan 123 yıl önce, yine bir 8 Mart günü, Amerika'nın tekstil işçisi kadınları, aynı işe aynı ücretin ödenmesi, işgününün 10 saate indirilmesi için New–York'da gösteriler, grevler düzenliyordu. Bu eylemlerinde yoğun baskılarla karşılaştılar ama mücadeleden yılmadılar. Ve 1910 yılında, Alman kadın devrimci Clara Zetkin'in önderliğinde Kopenhag'da düzenlenen bir toplantıda, emekçi kadınların mücadele azmini simgeleyen 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar günü olarak kabul edildi. Şimdi her 8 Mart'ta dünya kadınları, emperyalizme, faşizme, baskı, zulüm, sömürü ve eşitsizliğe olan nefretlerini haykırıyor, gelecek güzel günler için mücadelelerini yükseltiyorlar.

BELEDİYE İŞÇİSİ GÜLİSTAN BACI

"İşverenler baskı yaparken kadın erkek diye ayırmıyor"

Gülistan Bacı "Sendika işine sadece erkekler koşuşturuyor. Gericilik işte. Ben yaşlandım artık, katılamıyorum. Diğerlerine ne oluyor? Ah ben genç olsam!.." diyor.

Belediye işçisi Gülistan Bacı, işyerindeki kadın işçilerin sendikal faaliyetlere katılmamasını bize şöyle anlattı:

"Buradaki kadınlar, sendika çağırdıkça toplantılara katılırlar sadece. Haklarını aramak için fazla çalışmazlar. Kendilerine "eksik etek" denmesini kabullenmişler, bu işi erkek işçilere bırakıyorlar. İşverenler baskı yaparken kadın erkek diye ayırmıyor. Ama sendika işine sadece erkekler koşuşturuyor. Gericilik işte. Ben yaşlandım artık, katılamıyorum. Diğerlerine ne oluyor? Ah ben genç olsam böyle oturur muydum" diyor.

TV KÖŞESİ

18.00 KÜÇÜK EV

Sürekli filmin "Mahkeme" adlı bölümü yayınlanacak. Kent halkı buğday ürünlerini belli ve yüksek bir fiyattan satmak isterler. Ancak Judd Larrabe buna uymaz ve düşük fiyatla buğday satar. Garvey'in Larrabe'ye hırsız olduğunu söylemesi üzerine Larrabe, Garvey'in oğlunu döver. Aynı gece Garvey'in buğday ambarı yanmıştır. Kent halkı suçlu olarak Larrabe'yi yakalar ve mahkemeye çıkarır.

DENİZİN KANI 20.35

Kara Mustafa nın son seferi

Şaban reisin ölümünden sonra, önceleri sefere çıkmamak için direnen tayfalar parasız kalınca çaresizlikten süngere çıkmaya karar verirler. Bu arada sevdiğine kavuşan Kara Mustafa'da son anda denizin çağrısına kapılarak sefere çıkmaya karar verir.

21.25

ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

Halit Kıvanç'ın sunduğu programda Semahat Özdenses, Muzaffer Güler, Saime Güler, Abdullah Yüce, Hulusi Kentmen, Hümeyra, Tülay Özer, Zerrin Özer ve Müslüm Sümbül ekrana gelecek.

"Zaman Zaman İçinde", diğer eğlence programlarından farklı olma iddiasıyla ortaya çıktı. Ancak sunucusu Halit Kıvanç'ın özenle bu noktaya dikkatimizi çekme çabasına rağmen programın diğer eğlence programlarından bir farkı yok. Tek özelliği eski şöhretlerin seslerinin duyurulması ve değişik müzik türlerinde sanatçıların şarkı söylemeleri. İçeriği iyi olmamakla birlikte teknik açıdan oldukça yetkin bir program.

23.00

SANFRANSİSCO SOKAKLARI

GÖZE GÖZ

Sürekli film "San Fransisco Sokakları"nın "Göze Göz" adlı bölümü yayınlanacak. Oğlu öldürülen bir adam, katilin mahkemede beraat etmesi üzerine katilden öç almaya karar verir. Stone ve Keller hem beraat eden kişinin katil olduğunu kanıtlamaya çalışırlar hem de acılı babayı cinayet işlemekten korumak için harekete geçerler.

TV'de BUGÜN

15.00 SPOR
17.00 HABERLER
17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI
18.00 KÜÇÜK EV
18.45 TAŞ DEVRİ
19.10 KAPTAN ONEDİN
20.00 HABERLER
20.35 DENİZİN KANI
21.25 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE
22.35 İSTANBUL TÜRK MUSİKİSİ KONSERVATUVARI KURULUŞ YILDÖNÜMÜ
23.00 SAN FRANSİSKO SOKAKLARI
23.50 HABERLER

Demokrat Çocuk

Emekçi kadınlar günü kutlu olsun

İnsanlar önceleri bir giysi yapacak[illegible]larında, ipliğini eğirirler, kumaşını dokurlar, sonra da dikerlerdi. Makinalaşma ile birlikte, kimi ipi eğirdi, kimi kumaşı dokudu, kimi dikti, kimisi de giydi. Üstelik işler makinalarla yapılınca da, insanlar da makinaların parçası olmaya başladı.

Böylece insanlar, makinaların sahipleri ve çalıştıranları diye ayrıldı. Sahiplerin daha çok para kazanmak istemesi üzerine, üretenlerin de çok çalışması gerekti. Günde kaç saat biliyor musunuz? 14-16 saat bazan de 20 saat. İş makinayla olunca daha az güç gerekecekti. Üstelik bu durumda daha az ücretle çalışacaklar vardı. Çocuklar ve kadınlar. Kaç yaşında çocuklar mı? Tarih kitapları 4 yaşındaki çocukların bile çalıştırıldığına rastlandığını yazar. İnanamıyor insan, ama GERÇEK. Ne mi oldu? Erkekler işsiz kaldı, çocuklar da, kadınlar da çalıştı ama, kimi bakımsızlıktan, kimi anasızlıktan, kimi dayanamamaktan öldü, sakatlandı.

Sonunda tak etti canına kadınların: Ve 8 MART 1857'de Amerika'da "YALNIZCA 10 SAAT ÇALIŞACAĞIZ" ve "ÇALIŞTIKLARINDA ERKEKLERE VERDİĞİNİZ PARANIN AYNISINI İSTİYORUZ" diyerek birleştiler, tek bir gür ses olarak haykırdılar; BU BÖYLE OLACAK DİYE..

İşte 8 MART'a bu yiğit kadınların birleşerek verdikleri mücadelenin anısına DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ denmiş ve tüm dünyada bu böyle kutlanıyor.

KUTLU OLSUN, IŞIK TUTSUN
KADINLARIMIZA, ANALARIMIZA.

Güneş Ağabey

Asiye Gelin

Asiye Gelin, yaşamını tarlada ve evde çalışarak tüketen yüzbinlerce Anadolu kadınından biri. Daha kendi kendisine doğru dürüst bakmayı öğrenmeden bir kardeş bebe verilmiş kucağına. Baksın büyütsün diye. Azıcık güçlenince de tarlayı temizlemeye, ot yolmaya, hayvanları gütmeye göndermiş anası. Genç kızlığını yaşamadan vermişler Asiye'yi, amcalardan birinin oğluna. Tarlada, yolda, evde güçlü kuvvetli Asiye Gelin. Bıktım yoruldum demez. Pamukta, pancarda, mısırda, tütünde Asiye Gelin. Evde yedi, karnında bir çocukla Asiye Gelin. Kocası Alaman'a gideli dokuz yıl olmuş. Yılda bir ya gelir, ya gelmez. Yaşamadan yaşlanmış, sırtında kamburuyla daha otuzbeşinde Asiye Gelin...

SİZLERDEN

Emek

Bulunur her şeyde emek,
Emek olmadan olmaz yemek.
Kitapta emek,
Resimde emek,
Emeksiz olmaz gelecek.

Azat ÇAMLIBEL

BİLMECE BULMACA

Arkadaşınız Ayşe ve annesinin yaşını bulun

Arkadaşınız Ayşe annesine sordu:
–Anne sen kaç yaşındasın?
–Benim yaşım, senin yaşının 4 katı
–Ayşe: Peki 20 yıl sonra, senin yaşın yine benim yaşımın 4 katı mı olacak?
–Hayır kızım, o zaman benim yaşım, senin yaşının yalnızca 2 katı olacak. Şimdi buldun mu; benim yaşımı?

AYŞE ANNESİNİN YAŞINI BULMUŞ. SİZ HEM AYŞE'NİN HEM DE ANNESİNİN YAŞINI BULUN

Ne çabuk buldunuz değil mi?

YANIT: Annesi 40 yaşında
Ayşe 10 yaşında

TOHUMDAN FİDEYE

